

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudkyň Mgr. Miroslavy Kašpírkové a JUDr. Aleny Hocké v právní věci žalobce **RNDr. M.V.**, bytem ..., zastoupeného Zuzanou Candigliota, advokátkou, se sídlem Brno, Burešova 6, proti žalovanému **Policii ČR, Krajskému ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Plzeň, Nádražní 2, o žalobě ze dne 10.8.2011 označené jako „Správní žaloba – proti nezákonnému zásahu policie – námitky proti rozpuštění shromáždění – spojeno s návrhem na vydání předběžného opatření“, včetně všech pozdějších doplnění (dále jen „žaloba“),

t a k t o:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

A.
Předmět řízení

Žalobce se žalobou domáhal, aby soud rozhodl, že shromáždění konané ode dne 25.7.2011 do dne 12.8.2011 v Národním parku Šumava nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem, a uložení zákazu žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva pokojně se shromažďovat.

Po zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2015, č.j. 8 As 39/2014-56, se žalobce navíc domáhal, aby soud vyslovil, že zásah žalovaného spočívající v minimálně jedné výzvě vůči žalobci k opuštění vymezených prostor v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava dne 28.7.2011 byl nezákonný a zásah žalobce spočívající v odrazování žalobce od využití jeho zákonného práva chránit přírodu a životní prostředí pod

hrozbou použití donucovacích prostředků ode dne 25.7. do dne 12.8.2011 v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava byl nezákonný.

B.

Vyjádření účastníků řízení a dosavadní průběh řízení

I.

Žaloba

Žalobce v žalobě uvedl, že se dne 14.7.2011 dozvěděl o tom, že v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava dochází k nelegálnímu kácení. Dne 15.7.2011 žalobce spolu se známými dorazili do této lokality a zjistili, že je zde opravdu vykáceno 97 stromů, a to aniž by k tomu bylo vydáno zákonem vyžadované povolení. Od tohoto dne vznikla spontánní blokáda. Nicméně až do 25.7.2011 nikdo nepřišel pokračovat v kácení, tudíž nedošlo k žádnému konfliktu. Mezitím žalobce podal na Policii ČR v Kašperských Horách podnět k zahájení šetření nelegální těžby v Národním parku Šumava, podnět několikrát doplňoval a byl také podat na služebně k tomuto podnětu vysvětlení. Od 25.7.2011 však začala nezákonná těžba pokračovat za přítomnosti Policie ČR, strážců Národního parku Šumava a dřevorubců. Policie ČR účastníky blokády za pomoci hmatů a chvatů vyváděla z prostoru těžby a hromadně je dopravovala na služebnu do Kašperských Hor. Blokáda pokračovala i následující dny a pokračuje dosud. Policie opětovně zasahuje proti účastníkům blokády. Naopak policie nijak nezasáhla vůči osobám, které se těžbou bez patřičných povolení v chráněné lokalitě dopouštěly protiprávního jednání, pravděpodobně trestného činu proti životnímu prostředí, ani vůči osobám, které tuto těžbu nařídily. Žalobce konstatoval, že smyslem blokády je snažit se zabránit poškozování chráněné přírodní lokality, upozornit na porušování zákona a na z hlediska ochrany přírody nesmyslnost postupu správy národního parku (dle názorů vědců je kácení v této lokalitě naprosto nesmyslné, nepovede k zastavení kůrovcové gradace, ale naopak k devastaci předmětné lokality) a vzbudit pozornost médií. V části žaloby označené „Nezákonnost kácení“ žalobce uvedl, že lokalita Ptačí potok je v režimu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Jakékoliv zásahy vyžadující intenzivní technologie - zejména prostředky a činnosti, jež mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti, struktuře a funkci ekosystémů anebo nevratně poškozovat půdní povrch - jsou v nich zákonem zakázány. V případě nezbytnosti se mohou takové zásahy uskutečnit pouze po udělení výjimek orgánem ochrany přírody (§ 22 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., zákon o lesích (dále jen „lesní zákon“). Vdaném případě by podmínkou kácení byla výjimka z užití intenzivních technologií, výjimka ze zásahů v území, kde žijí chránění živočichové, a rovněž posouzení dopadů na životní prostředí v oblasti Natura 2000. Na daném území se prokazatelně nachází řada zvláště chráněných druhů živočichů - datlík tříprstý (silně ohrožený), sýc rousný (silně ohrožený), kulíšek nejmenší (silně ohrožený) a tetřev hlušec (kriticky ohrožený). V lokalitě Smrčina Česká inspekce životního prostředí zakázala rušivou činnost s ohledem na tetřeva až do 31.7.2011. V lokalitě Ptačí potok se však kácelo prokazatelně již od 12. do 14.7.2011 a potom od 25.7.2011 až dosud. Nutnost výjimek vyplývá z § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny i z usnesení Ministerstva životního prostředí ze dne 13.4.2011. Podmínkou k povolení kácení na území Natura 2000 (ptačí oblasti) je stanovisko orgánu ochrany přírody, že činnost nepředstavuje negativní vliv na předmět ochrany Natura 2000. Toto posuzování musí proběhnout na základě směrnice Rady Evropské unie 92/43/EHS, článek 6, odst. 3, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Vykácení velkého množství stromů nepochybně spadá mezi tyto plány a projekty, neboť se může negativně odrazit na chráněné oblasti. Žádná z uvedených výjimek ve správním řízení udělena nebyla, proto je použití intenzivních

technologií (kácení, řezání, odkorňování, dvacet dřevorubců na jedné lokalitě) v této oblasti protiprávní. Těmito technologiemi byla vytvořena a nadále se vytváří řada holin a při kácení se nejen likviduje zmlazení, ale ničí se populace kriticky ohroženého bradáčka srdčitého. Mimoto se poškozují půdní povrch. V části žaloby označené „Právní posouzení shromáždění“ žalobce uvedl, že účastí na blokadě využil svého základního politického práva se pokojně shromažďovat, neboť tím využíval v souladu s § 1 odst. 2 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, svobody projevu spolu s dalšími osobami, a to konkrétně vyjádřením nesouhlasu s nezákonným kácením v chráněné přírodní lokalitě. Dále touto účastí využil svého práva na odpor a občanskou neposlušnost zaručeného v čl. 23 Listiny základních práv a svobod, neboť z důvodu krajní nouze a nečinnosti státních orgánů neměl jinou možnost, jak se pokusit zabránit nezákonnému kácení a vzniku nenávratné újmy na přírodních hodnotách, které rovněž Listina základních práv a svobod chrání. Zásahem Policie ČR došlo k rozpuštění shromáždění tím, že byl proveden policejní zákrok směřující k rozpuštění shromáždění, a to odváděním účastníků shromáždění z místa shromáždění, aniž by však pro to byly splněny zákonné podmínky. Právo se shromažďovat je základní lidské právo chráněné Listinou základních práv a svobod, ale také Mezinárodním paktem o občanských a politických právech a evropskou Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Toto politické právo může být omezeno pouze zákonem, jde-li o opatření nezbytná v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti nebo pro bezpečnost státu. Omezovat toto právo je tedy možné pouze ústavně konformním způsobem a v souladu s dalšími ústavně zaručenými principy. Žalobce konstatoval, že tyto principy nebyly respektovány. V první řadě není zřejmé, v čem mohla spočívat ona nezbytnost v demokratické společnosti a o jakou ochranu práv a svobod druhých či jakého veřejného zájmu se mohlo jednat vzhledem k zcela nenásilnému projevu účastníků akce a vzhledem ke skutečnosti, že ke kácení v chráněné lokalitě neexistuje platná výjimka a dochází v rozporu s názory expertů k jejímu poškozování, aniž by to bylo předem řádně odborně posouzeno a schváleno.

II.

Doplnění žaloby

V doplnění žaloby žalobce v části označené „Upřesnění k nelegálnosti těžby dřeva prováděné v lokalitě Ptačí potok“, uvedl, že argumentem uváděným Správou NP Šumava k odůvodnění zákonnosti těžby v lokalitě Ptačí potok je naplňování povinností vyplývajících pro vlastníka lesa z § 32 odst. 1 lesního zákona v souvislosti s výskytem lýkožrouta smrkového (kůrovce). Na území národních parků se nicméně vztahuje § 22 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, podle nějž ustanovení o zásazích proti škůdcům a o případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod lze použít jen se souhlasem a v rozsahu stanoveném orgánem ochrany přírody. Mezi tato ustanovení § 32 odst. 1 lesního zákona nepochybně patří. Souhlas podle § 22 zákona o ochraně přírody a krajiny k provedení zásahu v lokalitě Ptačí potok však nebyl vydán. Klíčovou roli zde hraje rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 5.3.2007, č.j. 18517/ENV/06-972/620/06, které prvním výrokem nahradilo část výroku rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava č.j. 51-Vi/1078/98 v následujícím znění: *„Podle § 22 odst. 1 se uděluje souhlas k použití ustanovení § 32 odst. 6, 9 a 10 zákona o lesích v rozsahu vyhlášky č. 101/1996 Sb., s výjimkou § 4 této vyhlášky, pro část území II. zóny ochrany přírody NP Šumava, vymezené porostními skupinami uvedenými v příloze č. 1, která je nedílnou součástí tohoto rozhodnutí, orientačně a graficky vyznačené v příloze č. 3 tohoto rozhodnutí modrou barvou a přesně vymezené na obrysové porostní mapě, které je součástí spisu, a je rovněž uložena na Správě (dále jen režim A), k zásahům proti hmyzím škůdcům (kůrovcům a klikorohu borovému) a k zásahům v případech vzniku*

mimořádných okolností a nepředvídaných škod (např. větrné a sněhové kalamity, přemnožení hmyzích škůdců) s těmito podmínkami: ... Platnost tohoto výroku je omezena do 31. 12. 2007“. Oblast, kde se konalo shromáždění ve formě blokády, se nachází jižně od cesty značené červenou turistickou značkou, která vede mezi bývalou Černohorskou nádrží a rozcestím Modravský potok - most. Podle přílohy ke zmíněnému rozhodnutí Ministerstva životního prostředí se tato lokalita nachází v režimu A, kde nebyl vydán souhlas k používání § 32 odst. 1, 2 a 3 a § 33 odst. 1 lesního zákona, přičemž jak z tohoto rozhodnutí vyplývá, od 1.1.2008 zde není udělen souhlas ani pro používání § 32 odst. 6, 9 a 10 téhož zákona (podobně i v případě ustanovení vyhlášky č. 101/1996 Sb.). Vlastník tedy nemá povinnost s ohledem na absenci souhlasu podle § 22 zákona o ochraně přírody a krajiny provádět zde opatření proti kůrovci. Žalobce konstatoval, že je třeba zdůraznit, že cílem rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 5.3.2007, jak vyplývá i z jeho odůvodnění, bylo změnit rozhodnutí Správy NP a CHKO Šumava takovým způsobem, aby se zamezilo široké aplikaci ustanovení lesního zákona, která v praxi představovala ohrožení či poškozování předmětů ochrany přírody na území NP Šumava. Od 25.7.2011 docházelo v lokalitě Ptačí potok na ÚP Modrava ve druhé zóně ochrany přírody NP Šumava a v okolí první zóny ochrany přírody č. 61 k provádění těžeb, které vedly k vykácení 32 ha lesa, bylo tak na tomto místě zničeno více než 10 % území cenných podmačených smrčín, což vyplývá z provedených měření. Odborníci navíc analýzou poražených stromů zjistili, že na některých místech byla zhruba pětina z nich zcela zdravá. Představitelé správy NP přitom připouštějí, že až polovina pokácených stromů bude z lesa odvezena a následně zobchodována. Ukázalo se tak, že skutečný účel masivního kácení v této lokalitě byl zcela jiný, než deklarovaný boj proti kůrovci. Uvedený zásah tím způsobil podstatnou změnu ve struktuře a funkci ekosystému či v biologické rozmanitosti. I v případě, že by byla asanovaná hmota ponechána k zetlení, což nebyla, byly by výsledkem započatých zásahů plochy s nahromaděnými odkorněnými kmeny (dřevosklad) a případně rozptýlené nastojato oloupané stromy (májky). Tato oblast zároveň patří k místům s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů jako je např. tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*), kulíšek nejmenší (*Glaucidium asserinum*), sýc rousný (*Aegolius funereus*), či kos horský (*Turdus torquatus*). Některé z těchto druhů požívají ochrany též podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/147/ES ze dne 30.11.2009, o ochraně volně žijících ptáků. Především pro kriticky ohroženého tetřeva hlušce představoval uvedený zásah zejména v této době, kdy dochází k vyvádění jeho mláďat, významné rušení. Provedení nevratného zásahu v podobě vykácení několika tisíc stromů mění kvalitu biotopu uvedených druhů, respektive povede k jeho vážnému poškození až úplnému zničení na dané lokalitě. Proto není možné začít v tomto cenném území kácet bez výjimek ze základních ochranných podmínek národního parku (především § 16 odst. 1 písm. a) podle § 43 odst. 3 a případně též výjimky ze zákazu u zvláště chráněných druhů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a dodržení postupu podle §§ 45g, 45h a 45i téhož zákona, který je předpokladem pro vydání výše uvedených výjimek). Jedná se zejména o stanovisko orgánu ochrany přírody, zda tento konkrétní záměr nemá významný negativní vliv na předměty ochrany evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti podle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny. Na uvedenou činnost je nutné pohlížet jako na plán či projekt ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS. Proto je podmínkou k případnému udělení výjimky podle zákona o ochraně přírody a krajiny stanovisko orgánu ochrany přírody, že činnost nepředstavuje negativní vliv na předměty ochrany evropsky významné lokality či ptačí oblasti. Protože u takového zásahu vzhledem k jeho rozsahu, intenzitě, zvoleným prostředkům (značný hluk), časovému období, konkrétní lokalitě atd. negativní vliv na předměty ochrany a priori nelze vyloučit, bude nutné postupovat v souladu s § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, který mimo jiné ukládá povinnost provést posouzení postupem podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Na dodržení

popsaného postupu - získání výjimek podle zákona o ochraně přírody a krajiny a dodržení postupu určeného k ochraně evropsky významné lokality a ptačí oblasti - byla Správa NP a CHKO Šumava upozorněna usnesením Ministerstva životního prostředí ze dne 13.4.2011, č.j. 25240/ENV/11, 427/640/11 a rovněž tiskovou zprávou Hnutí Duha s textem dopisu jejímu řediteli z 26.4.2011 a dopisem ze 14.6.2011. Uvedené usnesení ministerstva postoupilo žádost Správy NP a CHKO věcně příslušnému orgánu ochrany přírody. Tato žádost byla podle informací žalobce krátce poté vzata zpět. Žalobci není známo, že by v současné době byla některá z potřebných výjimek vydána. Podobně i sdělení č. 9 publikované v dubnovém Věstníku MŽP upozorňuje, že i při vydaných souhlasech podle § 22 zákona o ochraně přírody a krajiny je nutné dodržovat základní ochranné podmínky národních parků a pro případné činnosti, které by s nimi mohly být v rozporu, získat výjimku podle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dalším uváděným důvodem těžby ve zmíněné lokalitě je tvrzení, že dochází k bezprostřednímu ohrožení lesů ve vlastnictví Města Kašperské Hory, které mají být údajně vzdáleny pouze 1 km od místa, kde bylo bráněno těžbám blokádou. Tato lokalita se ovšem nachází jižně od cesty značené červenou turistickou značkou, která vede mezi bývalou Černohorskou nádrží a rozcestím Modravský potok - most. Místo, kde došlo k blokáde těžby, je od nejbližšího lesa ve vlastnictví města Kašperské Hory odděleno minimálně cca 2,5 km širokým pásmem, kde se nacházejí lesy ve vlastnictví státu a kde blokáda neprobíhala. Je tedy vysoce nepravděpodobné, že by mohlo docházet k bezprostřednímu ohrožení lesů Kašperských Hor, pokud nebude těžební zásah v oblasti Ptačího potoka proveden. Navíc blíže se k těmto lesům nachází např. I. zóna ochrany přírody Černohorský močál, kde se i podle stanoviska ministra životního prostředí nemají protikůrovcová opatření konat a kde se bezzásahový režim i skutečně dodržuje. Skutečnost, že na takovou vzdálenost je přelet kůrovce v množství ohrožujícím lesní majetky vysoce nepravděpodobný a že je možné případně aktivními protikůrovcovými opatřeními v mnohem užším pásmu toto riziko eliminovat, potvrzují příklady dobré praxe ze zahraničních národních parků, ale např. také judikatura nejvyšších soudů ve Svobodném státu Bavorsko. Pásmo Národního parku Bavorský les s aktivními zásahy proti kůrovci široké 500 m k ochraně soukromých lesů mimo národní park při současných technických možnostech za dostatečné označil Bavorský správní soudní dvůr. V konkrétním případě šlo o lesy ležící v enklávě ze všech stran obklopené národním parkem. Blíže BAYERISCHER VERWALTUNGSGERICHTSHOF. Urteil vom 15. September 1999 9 N 97.2686. Publikováno v Natur und Recht. 2000, roč. 22, č. 5, s. 278-284. K podobným závěrům došel Bavorský ústavní soudní dvůr v době, kdy se zásahy proti kůrovci provádějí při okraji NP Bavorský les nejčastěji v šířce 500-1000 m. BAYERISCHER VERFASSUNGSGERICHTSHOF. Entscheidung vom 4. März 2009 Az. Vf. 11-VII-0. Je třeba nicméně zdůraznit, že lesy města Kašperské Hory jsou stále součástí národního parku, tudíž i ony spadají pod právní režim ochrany zvláště chráněných území podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

III.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k námitkám vnesl jednak procesní námitky, jednak se vyjádřil k věci samé.

V rovině procesní žalovaný namítal, že Policie České republiky není právnickou osobou a zákon jí nepřiznává ani způsobilost být účastníkem řízení před soudem. Způsobilost mít práva a povinnosti, jakož i způsobilost být účastníkem řízení, má ve věcech týkajících se Policie České republiky stát, tj. Česká republika (viz. např. stanovisko pléna Nejvyššího soudu č. 2/1996, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek vydávané

Nejvyšším soudem pod č. 11/1997). Podle ustanovení zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, jedná jménem státu příslušná organizační složka státu. K datu 1.1.2010 došlo na základě ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 407/2009 Sb., o stanovení názvů, sídel a územních obvodů krajských ředitelství Policie České republiky, ke vzniku organizační složky státu - Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje. Pokud tedy žalobce ve svém podání označil jako žalovaného Policii ČR, Krajské ředitelství PČR Plzeňského kraje, pak jako žalovanou označil subjekt, který nemá právní subjektivitu a nemůže být účastníkem řízení před soudem. Pokud jde o opožděnost námitek, Žalovaný namítal, že podle ustanovení § 13 zákona o právu shromažďovacím může svolavatel nebo účastník shromáždění proti rozpuštění shromáždění podat do 15 dnů námitky u soudu. V zákoně o právu shromažďovacím stanovena lhůta 15 dnů představuje výjimku z jinak obecně stanovené 2 měsíční lhůty k podání žalob podle soudního řádu správního. Pokud svolavatel či účastník rozpuštěného shromáždění tuto lhůtu zmešká, správní soud se jeho návrhem na zahájení řízení (námitkami) nemůže pro opožděnost zabývat, protože by je měl s poukazem na ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) obligatorně odmítnout. Zmeškání této lhůty totiž nemůže být správním soudem z žádného důvodu prominuto, jak je výslovně uvedeno v kogentním ustanovení § 72 odst. 4 s.ř.s. Pokud se žalobce domáhá vydání rozhodnutí, kterým by soud konstatoval, že shromáždění konané dne 25.7.2011 nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem, pak musel podat námitky nejpozději dne 9.8.2011. Pokud je podal až dne 12.8.2011, podal je opožděně. Žalovaný dále namítal, že žalobce své podání nazval jako „správní žaloba proti nezákonnému zásahu policie“, přestože se v petitu svého podání domáhá rozhodnutí o nezákonném rozpuštění shromáždění. Pokud by se na podání žalobce pohlíželo dle ustanovení § 82-87 s.ř.s., tedy jako na návrh ve věcech řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, pak by žalobce svoji žalobu podal včas, tj. v zákonné 2 měsíční lhůtě. Avšak s ohledem na ustanovení § 85 s.ř.s. by tato žaloba byla, nepřipustná, jelikož se žalobce domáhá pouze určení, že zásah byl nezákonný. Žalobce dále požaduje, aby soud rozhodl, že se žalovanému zakazuje, aby pokračoval v porušování žalobcova práva pokojně se shromažďovat. Žalovaný však žalobci v tomto právu nikdy nebránil ani nebrání. Z uvedeného důvodu považuje žalovaný námitky v uvedeném bodu za zcela neopodstatněné.

K věci samé žalovaný uvedl, že v otázce legálnosti těžby se žádný z kompetentních orgánů nikdy nevyslovil v tom smyslu, že by tato těžba byla nelegální. Žalovaný poukázal na Protokol o kontrolním zjištění k případu č. 1110920 České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu České Budějovice ze dne 21.7.2011, ve kterém je konstatováno, že ČIŽP po provedení místního šetření nebude zahajovat řízení o omezení nebo zákazu činnosti v oblasti Ptačího potoka a že podle názoru ČIŽP není v tomto období a v této lokalitě nutná výjimka z ustanovení § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny. Opakovaná tvrzení o údajné nelegálnosti těžby nejsou ničím víc, než subjektivním názorem žalobce. Ostatně i podání žalobce učiněné na Obvodní oddělení Policie ČR Kašperské Hory, týkající se podezření na nelegální těžbu v Národním parku Šumava, bylo policejním orgánem Oddělením hospodářské kriminality SKPV ÚO Klatovy ukončeno dne 29.7.2011, jelikož policejní orgán po shromáždění listinných materiálů souvisejících s věcí a po jejich vyhodnocení dospěl k závěru, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by opravňovaly k postupu dle § 158 odst. 3 trestního řádu, tedy k vydání záznamu o zahájení přípravného trestního řízení. O této skutečnosti byl žalobce vyrozuměn. Žalovaný dále uvedl, že dnem 15.7.2011 začala probíhat blokáda aktivistů v Národním parku Šumava v oblasti Ptačího potoka. Podle e-mailového sdělení Ing. A.S., starosty obce Modrava, v jejímž katastrálním území blokáda probíhala, nebylo od data 14.7.2011 do 12.8.2011 žádným subjektem nahlášeno konání jakéhokoli

shromáždění. S ohledem na toto sdělení se v daném případě nemohlo jednat o ohlášené shromáždění. O předmětné blokáde aktivistů je tedy možné uvažovat maximálně pouze jako o spontánním shromáždění. K povaze spontánního shromáždění žalovaný uvedl, že zákon o právu shromažďovacím reguluje rovněž tzv. spontánní shromáždění, tedy taková, která nebyla nikým svolána. Tento typ shromáždění není v českém právním řádu nikde definován a rovněž i judikatura se touto problematikou dosud blíže nezabývala. Proto je nepochybně zajímavý a přínosný výklad pojmu spontánní shromáždění, jenž byl učiněn Spolkovým ústavním soudem Německa v nálezu BVerfGE 69, 315 týkající se případu Brokdorf (1 BvR 233, 341/81). Tento soud vyložil pojem spontánní shromáždění jako shromáždění, které se vytvoří bez jakékoliv přípravy k určitému okamžiku, tedy bez předchozího pořadatele (svolavatele) z momentálního okamžitého podnětu (komentář C.H.Beck). Z povahy spontánních shromáždění vyplývá, že se na ně mohou vztahovat pouze některá ustanovení zákona o shromažďování. Tato shromáždění musí sloužit k účelu spočívajícímu ve využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek. Rozpustit takováto shromáždění je možno z důvodů a způsobem stanoveným zákonem. Žalovaný konstatoval, že byl dopisem Správy národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava ze dne 22.7.2011 požádán o zajištění pořádku a ochrany života a zdraví. Konkrétně Správa NP a CHKO Šumava požádala žalovaného o zajištění pořádku a ochrany života a zdraví v důsledku pohybu a pobytu osob bránících uskutečňování lesnických zásahů proti kalamitním škůdcům v lesích na území NP Šumava a k zajištění výkonu předběžného opatření Okresního soudu Klatovy ze dne 22.7.2001, sp. zn. 15 Nc 53/2011, kterým se ukládá Občanskému sdružení Hnutí DUHA - Přátelé země Česká republika, aby se zdrželo organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti fyzických osob v lesích na území NP Šumava, které by zabráňovaly zásahům proti kalamitním škůdcům. Na základě tohoto požadavku NP Šumava, po zmonitorování a vyhodnocení situace, vydal plk. JUDr. J.M., vedoucí Územního odboru Klatovy, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, Opatření k provedení bezpečnostního opatření Policie ČR v oblasti Ptačího potoka. Na základě tohoto opatření byl v uvedené lokalitě posílen výkon služby Policie ČR, tj. nasazení příslušníci Policie ČR k zajištění veřejného pořádku a ochrany života a zdraví. Denně bylo do tohoto bezpečnostního opatření nasazeno přibližně 50 policistů. Jednalo se o policisty pořádkové služby, antikonfliktního týmu, policisty provádějící dokumentaci činnosti policie a policisty odboru cizinecké policie. Konkrétně dne 25.7.2011 bylo v předmětné lokalitě nasazeno 46 policistů. Úkolem policie nebylo zabývat se sporem o způsobu likvidace škůdce porostu mezi aktivisty a NP Šumava, ani zabránit projevům nesouhlasu s asanační těžbou, ale zajistit ochranu života a zdraví osob, sledovat dodržování zákonnosti a zasahovat proti osobám dopouštějícím se protiprávního jednání. Dne 25.7.2011 na žádost pracovníků NP Šumava začali policisté zasahovat proti osobám dopouštějícím se protiprávního jednání v předmětné lokalitě. Přestože je na celém území NP Šumava zakázáno táboření mimo vyhrazená místa, pořádání a organizování hromadných veřejných akcí mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a zakázán vstup mimo značené stezky, aktivisté zde vstupovali do lesa a na jednotlivá stanoviště, kde se prováděla asanační těžba, manipulace nebo doprava dřeva i přesto, že tyto prostory byly řádně označeny páskou a cedulemi s nápisy „Zákaz vstupu“. V těchto prostorech se účastníci blokády zdržovali neoprávněně a bránili tak v práci těžařům, a to i přes výzvy zaměstnanců NP Šumava a příslušníků Policie ČR, aby vyznačený prostor opustili. Tímto jednáním se účastníci blokády dopouštěli přestupku dle ustanovení § 53 odst. 1 písm. i) lesního zákona. K zákrokům proti jednotlivcům dopouštějícím se přestupků docházelo teprve po marné výzvě pracovníků NP Šumava, následné neúspěšné intervenci policejního antikonfliktního týmu a po další marné výzvě příslušníků Policie ČR. Tyto výzvy byly směřovány k dobrovolnému opuštění určeného prostoru, kde probíhala asanační těžba. Činnost policie nebyla směřována k

potlačení práv jednotlivců, ale k eliminaci jejich protiprávního jednání. Taktika účastníků blokády se postupně měnila; od počátečního vnikání do těžebního prostoru, přes poutání ke stromům řetězy, kovovými trubkami nebo řemeny s karabinami, po uzavírání se v korunách stromů za využití sedacích postrojů, lan a dalšího lezeckého vybavení a blokády přístupové cesty. Žalovaný dále uvedl, že se v žádném případě ze strany Policie ČR nemohlo jednat ani nejednalo o rozpuštění, či rozpuštění jakéhokoli shromáždění, ale pouze o zákroky vůči jednotlivým osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání. Protiprávní jednání konkrétních osob pak dále řešilo Obvodní oddělení Policie ČR Kašperské Hory, které veškeré písemnosti z data 25.7.2011 evidovalo pod jedním číslem jednací (č.j. KRPP-62251-27/PŘ-2011-030413). Předmětný spisový materiál byl dne 3.8.2011 ukončen tím, že Městskému úřadu v Sušici bylo předáno oznámení přestupku na uvedené osoby. K zajištění objektivitu postupu Policie ČR byli na místě přítomni též pracovníci Inspekce Policie ČR a Odboru vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje. Na organizaci činnosti nasazených policistů se metodicky podíleli též pracovníci Policejního prezidia. Jelikož se v lokalitě pohybovaly i osoby s dětmi a mladiství, byli na místě i pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí. Na místě byl též přítomen pracovník Oblastního inspektorátu bezpečnosti práce. Dne 2.8.2011 byl v souladu s ustanovením § 2 zákona č. 273/2008 Sb. a Závazného pokynu Policejního prezidenta č. 10/2009, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, vydán Rozkaz ředitele Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje č. 118/2011, k provedení bezpečnostního opatření. Celé bezpečnostní opatření pak bylo ukončeno dne 12.8.2011. V případě blokády se jednalo o profesionálně organizovanou činnost zúčastněných aktivistů. S tímto názorem žalované ostatně koresponduje i článek A.V., který vyšel dne 5.8.2011 v MF Dnes pod názvem: „Šumava: policie bije lidi, Duha obešla zákaz“. Autor v tomto článku mimo jiné uvádí: „Protest zahájilo Hnutí Duha. Klatovský soud mu však organizování blokády zakázal. Aktivisté z Duhy rozhodnutí soudu obešli tím, že akci prohlásili za spontánní občanský protest. Blokáda je nicméně dál velmi dobře organizována. Aktivisté každý večer domlouvají postup na tajných poradách, pomáhají jim právníci spolupracující s Duhou“. V dalším článku z téhož dne, který taktéž uveřejnila MF Dnes a který se jmenoval „Boj o brouka: den v kůži blokádníka“ pak autor popisuje, jakým způsobem se účastníci blokády domlouvali na konkrétních postupech při blokádě. Žalovaný k tomu uvedl, že na předmětnou blokádu aktivistů nelze v žádném případě pohlížet ani jako na spontánní shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím. Ostatně i sami účastníci blokády opakovaně nejen na místě blokády, ale i v médiích deklarovali, že se nejedná o společný protest, akci či shromáždění, ale pouze o protest jednotlivců.

IV.

Vyjádření žalovaného k doplnění žaloby.

V reakci na doplnění žaloby žalovaný uvedl, že se žalovaný v doplnění námitek v podstatě pouze zabývá otázkou legálnosti či nelegálnosti prováděné těžby v lokalitě Ptačího potoka. Žalovaný konstatoval, že je přesvědčen, že tato otázka není předmětem sporu, jelikož tím je pouze otázka zákonnosti zákroku policistů vůči jednotlivým účastníkům blokády. Vůči účastníkům blokády bylo ze strany příslušníků Policie ČR zasahováno z důvodu, že se dopouštěli přestupku dle ustanovení § 53 odst. 1 písm. i) lesního zákona. K zákrokům proti jednotlivcům dopouštějícím se přestupků (tj. jejich vyvádění a vynášení z označeného prostoru) docházelo teprve po marné výzvě pracovníků NP Šumava, následné neúspěšné intervenci policejního antikonfliktního týmu a po další marné výzvě příslušníků Policie ČR, tedy po neuposlechnutí výzvy policisty. Pokud by na tyto zákroky policistů bylo pohlíženo jako na rozpuštění shromáždění, je nezbytné námitky odmítnout pro jejich opožděnost.

V.

Replika žalobce

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že k námitce žalovaného o nedostatku jeho pasivní legitimace uvádí, že způsobilost určité složky státu figurovat v majetkových vztazích je odlišná od její způsobilosti nezákonně zasahovat do práv občanů. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22.6.2011, sp.zn. 30 Ca 82/2009, ve kterém byla jako žalovaná strana označeno Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, přestože námitky byly podány jako tzv. námitky proti rozpuštění shromáždění a nebylo uvedeno, proti komu námitky směřovaly. To, zda vyslovil či nevyslovil některý z kompetentních orgánů, že těžba byla nelegální, není podstatné. To je otázkou, kterou by měl vyřešit tento soud jako tzv. předběžnou otázku. Vyžadovat k tomu, aby bylo možné protestovat proti zjevné nezákonnosti (resp. protiústavnosti) jako nutnou podmínku předchozí vyslovení této nezákonnosti ze strany kompetentních orgánů, je v podstatě nonsense. Pokud by tuto nezákonnost řádně řešily státní orgány, pak by nevznikla nutnost občanské angažovanosti v této věci. Naopak jen v případě, kdy státní orgány zjevnou nezákonnost přehlídí a neřeší, cítí část občanů nutnost zakročit ve veřejném zájmu z důvodu ochrany zákonem chráněných hodnot. Občané nemohou nijak přímo ovlivnit to, zda konkrétní úředníci budou postupovat na základě zákona nebo zda se nechají ovlivnit, ať už politickým tlakem, svými obavami či poskytnutím nějaké výhody či odměny. Jediné, co občané mohou v podobné situaci udělat, je využít svých politických práv zaručených Listinou základních práv a svobod. Pokud žalovaný tvrdí, že Česká inspekce životního prostředí vyjádřila názor, že ke kácení v oblasti Ptačího potoka nebyla nutná výjimka z § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny, pak žalobce namítá, že tento právní názor není nijak rozumně odůvodněn a kromě toho to není jediná výjimka, která pro kácení byla potřeba. Žalobce dále doplnil, že ve skutečnosti žalovaný vůbec nechránil životy a zdraví osob, neboť na místě docházelo ke kácení za přítomnosti nejen demonstrantů, ale i policistů, tudíž žalovaný naopak během svého nekompetentního zásahu sám ohrožoval životy a zdraví osob. Kromě toho žalovaný též ohrožoval demonstranty na zdraví svými postupy. Pokud docházelo k ohrožování životů a zdraví osob, tak měla policie primárně zasáhnout proti původci tohoto ohrožení, což rozhodně nebyli aktivisté, ale těžaři a sami policisté. Pokud by například probíhalo shromáždění ve městě a někdo by začal najíždět do účastníků autem, také se předpokládá, že policie zasáhne primárně vůči tomuto řidiči a ne vůči shromáždění, které rozpustí. Jen v případě nutnosti krajní nouze a nedostatku času si lze představit zásah vůči účastníkům a nikoliv vůči útočníkům. O takovou situaci však v projednávaném případě nešlo, kdy bylo dostatek času vyzvat těžaře k zastavení ohrožujícího kácení. Dalším důvodem k zásahu bylo umožnění lesnických zásahů, údajně proti kalamitním škůdcům. Není zřejmé, z čeho žalovaný vychází, když tvrdí, že lesnické zásahy byly odůvodněny kalamitou škůdců a nikoliv například zpeněžením vytěženého dřeva a snahou umožnit ekonomické aktivity v oblasti. Skutkový stav je jiný. Podle nezávislých odborníků se nejednalo o žádnou kalamitu, ale o běžný a předvídatelný přírodní stav, který v žádném případě neodůvodňoval plošné kácení, neboť to ani není způsobilé kalamitu vyřešit (tedy pokud nemáme na mysli řešení ve smyslu vyléčení bolesti nohy její amputací - řečeno v nadsázce nepřiliš vzdálené od těžařské reality). A i kdyby bylo kácení řešením, pak stejně musely být vydány příslušné výjimky na základě platných vnitrostátních předpisů i předpisů EU, a to se jednoznačně nestalo. Z vyjádření žalovaného je zřejmé, že policejní zásah byl odůvodněn pouze požadavkem NP Šumava a jejího ředitele - osobou na jednu stranu zcela bez potřebného vzdělání pro vedení národního parku, ale za to jmenovaného za podezřelých okolností svými politickými kolegy. Žalovaný tedy sám přiznává, že nijak nezkoumal, zda je kácení v souladu se zákonem a zda byly uděleny všechny potřebné výjimky. Žalovaný se spokojil s tvrzením správců parku, že je vše

legální. Tato pro právní stát zcela absurdní situace se dá ilustrativně plně srovnat se situací, kdy by vlastník bytu z něj vyhazoval nájemníka, který by ale tvrdil, že jde o jednání v rozporu se zákonem, neboť má platnou nájemní smlouvu, kterou dodržuje a neexistuje žádné soudní rozhodnutí o jeho vystěhování. Přesto by policie bez jakéhokoli zkoumání situace z hlediska práva přispěchala vlastníkovu bytu na jeho požádání na pomoc, uvěřila mu, že vyklizení bytu probíhá údajně v souladu se zákonem a zajistila by policejní komando, které by provedlo násilné vystěhování a následné bránění nájemníkovi ve vstupu do bytu. Vůbec by se však nezabývala otázkou kolidujícího základního práva na nedotknutelnost obydlí a domovní svobody. Žalovaný dále uvedl, že aktivisté svým pobytem na předmětném území vykonávali své právo na svobodu projevu, právo pokojně se shromažďovat a též právo na odpor. Pokud žalovaný tvrdí, že zde pobývali neoprávněně a bránili v práci těžařům, a zároveň tvrdí, že nepřezkoumával legálnost práce těžařů, pak je zřejmé, že si vůbec neprověřil, zda na místo údajné ochrany veřejného pořádku spíše neposkytuje ochranu nezákonnému jednání. Není zřejmé, na základě čeho si je žalovaného jistý, že se aktivisté dopouštěli přestupku, když (pokud bude žalobce parafrázovat žalovaného) žádný z kompetentních orgánů se nikdy nevyslovil v tom smyslu, že by jednání aktivistů bylo nelegální. Naopak podle judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 14.12.2009, sp. zn. 5 As 104/2008) musí být naplněna nejen formální stránka přestupku, ale též jeho materiální stránka - tedy jednání musí ohrožovat zájem společnosti. Pokud není naplněna materiální stránka, nejedná se vůbec o přestupek. A právě o takovou situaci v případě aktivistů na Šumavě šlo. Zdánlivě se dopustili přestupku, ale ve skutečnosti jejich jednání nejenže neohrožovalo žádný zájem společnosti, ale naopak bylo nepochybně ve veřejném zájmu ochrany zákonem chráněných přírodních hodnot. Z uvedeného je zřejmé, že policie v žádném případě nebyla nestranná, ale naopak byla též zpolitizovaná stejně jako politické vedení národního parku, jejímž zájmem není odborná ochrana přírody, ale ekonomické zájmy. Jak jinak si vysvětlit, že žalovaný používá zcela jiné metody výkladu práva podle toho, jak se mu to zrovna hodí? Na jednu stranu tvrdí, že kácení nebylo nezákonné, jelikož se tak nevyslovil žádný kompetentní orgán, ale na druhou stranu tvrdí, že jednání aktivistů bylo nezákonné, přestože se tak nevyslovil žádný kompetentní orgán? Žalobce dále odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva vyjádřil nesouhlas s tím, že objektivita zásahu policie byla sledována ze strany nezávislých orgánů. Žalobce dále konstatoval, že pro projednávání případů vůbec není podstatné, do jaké míry byla blokáda organizovaná a do jaké míry spontánní, ani co si mysleli někteří účastníci shromáždění. U všech protestů, ať již organizovaných, spontánních, oznámených či neoznámených, platí, že se na ně vztahuje zákon o právu shromažďovacím, pokud naplňuje znaky shromáždění podle tohoto zákona. Jak žalovaný správně uvádí, tak neoznámení shromáždění samo o sobě není důvodem k jeho rozpuštění. Stejně tak důvodem není to, zda bylo více či méně spontánní nebo organizované. Rozhodující nejsou ani vyjádření některých účastníků o tom, zda se domnívají, že jde o akci jednotlivců či akci společnou, protože ta mohla být motivována strachem z postihu z důvodu neoznámení shromáždění. Rozhodující je to, zda určitá akce naplňuje znaky shromáždění podle zákona. A to v tomto případě jednoznačně naplňovala – šlo o shromáždění osob za účelem svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod a k účasti na řešení veřejných a jiných společenských záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek. K námitce žalovaného o opožděnosti žaloby žalobce uvedl, že námitky nesměřovaly jen proti rozpuštění shromáždění dne 25.7.2011, ale též ve dnech (či týdnech) následujících, kdy opakovaně docházelo k rozpouštění shromáždění. Žaloba nebyla podána dne 12.8.2011, toho dne možná byla doručena, ve skutečnosti byla podána o několik dní dříve. Proto žalobce trvá na tom, že žaloba byla podána včas. Žalobce dále uvedl, že žalovaný také dovozuje, že žaloba proti nezákonnému zásahu je nepřípustná, jelikož se žalobce domáhá pouze určení, že zásah byl nezákonný. Žalobce konstatoval, že k tomu uvádí, že se - jak ostatně vyplývá z petitu - nedomáhá určení, že byl zásah nezákonný,

ale domáhá se, aby byl zásah policie spočívající v narušování shromáždění zakázán. Podle § 82 s.ř.s. je žaloba proti nezákonnému zásahu na místě, pokud zásah nebo jeho důsledky trvají anebo pokud hrozí jeho opakování. V tomto případě hrozí opakování zásahu, neboť správce parku S. veřejně deklaroval, že chce v kácení pokračovat. Kromě toho aktivisté jsou stále v dané oblasti a monitorují ji. Vzhledem k loajálnosti policie ke správě parku tedy reálně hrozí opakování zásahu.

VI.

Vyjádření účastníků při jednání dne 5.10.2011

Účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

Žalovaný k replice žalobce doplnil, že policisté zařazení u Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje skutečně začali dne 25.7.2011 zasahovat proti osobám dopouštějícím se protiprávního jednání v lokalitě Ptačího potoka v Národním parku Šumava. Přestože je na celém území Národního parku Šumava zakázáno táboření mimo vyhrazená místa, pořádání a organizování hromadných veřejných akcí mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánů ochrany přírody a zakázán vstup mimo vyznačené stezky, aktivisté v těchto místech vstupovali do lesa i na jednotlivá stanoviště, kde se prováděla těžba, manipulace nebo doprava dřeva, a to i přesto, že tyto prostory byly řádně označeny páskou a cedulemi s nápisem Zákaz vstupu. V těchto prostorách se účastníci blokády zdržovali neoprávněně a bránili tak v práci těžářům, a to i přes výzvy zaměstnanců Národního parku Šumava a příslušníků Policie ČR, aby vyznačený prostor opustili. Tímto jednáním se účastníci blokády bezesporu dopouštěli přestupku dle ustanovení § 53 odst. 1 písm. i) lesního zákona. K zákrokům ze strany policie proti jednotlivcům dopouštějícím se tohoto protiprávního jednání docházelo až na základě neuposlechnutí výzvy zaměstnanců Národního parku Šumava, konkrétně informační a strážní služby, po marné intervenci antikonfliktního týmu Policie ČR a po neuposlechnutí výzvy příslušníků Policie ČR k opuštění místa. Neuposlechnutím výzvy ze strany příslušníků Policie ČR se aktivisté dopustili přestupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Žalovaný opětovně zdůrazňuje, že se v žádném případě ze strany Policie ČR nejednalo o rozpuštění či rozpouštění jakéhokoli shromáždění, ale pouze o zákroky vůči konkrétním osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání. V souvislosti s jednáním účastníků blokády, tj. neuposlechnutí výzvy příslušníků Policie ČR, žalovaný poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze září 2011, jehož sp. zn. žalovaný v současné době ještě nezná. V rozsudku Nejvyšší správní soud zcela jasně uvedl, že každý občan je povinen uposlechnout výzvu policisty, a to bez ohledu na skutečnost, zda je přesvědčen o její oprávněnosti či nikoliv. Každý občan je tedy povinen uposlechnout výzvy příslušníka Policie ČR a teprve následně v případě jeho nesouhlasu s touto výzvou může ve věci činit další kroky.

VII.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 5.10.2011, č.j. 57 A 66/2011-102

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 5.10.2011, č.j. 57 A 66/2011-102, pod výrokem I. rozhodl, že „*Shromáždění, konané ode dne 25.7.2011 nejpozději do dne 12.8.2011 v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava, nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem.*“ Pod výrokem II., že „*Návrh se v části, ve které se navrhovatel domáhal uložení zákazu odpůrci pokračovat v porušování navrhovatelova práva pokojně se shromažďovat, odmítá*“ a pod výrokem III., že „*Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení*“.

VIII.

Kasační stížnost žalovaného

Žalovaný v kasační stížnosti uvedl, že soud dospěl k nesprávným právním názorům, konkrétně, že výrok soudu uvedený pod bodem I. je zcela nelogický, nesrozumitelný a zmatečný, a to hned z několika důvodů. Soud předně dospěl k závěru, že v oblasti Ptačího potoka (správně lokalita Na Ztraceném, dále je „Ptačí potok“) v Národním parku Šumava se konalo jedno kontinuální shromáždění ode dne 25.7.2011 do 12.8.2011. S uvedeným názorem soudu se žalovaný nemůže v žádném případě ztotožnit. Žalovaný je přesvědčen, že se v uvedeném období v dané lokalitě žádné shromáždění nekonalo. Ostatně v českém právním řádu není pojem „shromáždění“ nikterak definován. Soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvádí, že za shromáždění je možné považovat teprve současnou přítomnost více osob na konkrétním místě a v konkrétním čase, resp. pokojný shluk více osob k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek. Lze tedy obecně říci, že za shromáždění je možné považovat shluk osob, který má jasnou místní, časovou a názorovou jednotu. V předmětném případě však od 25.7.2011 do 12.8.2011 probíhala tzv. blokáda aktivistů v lokalitě Ptačího potoka následujícím způsobem. Lokalita Ptačího potoka, tj. část Národního parku Šumava, má rozlohu přibližně 3,8 km². V uvedené lokalitě probíhaly jednotlivé dílčí blokády, a to vždy na jiném místě. Těchto dílčích blokád se vždy účastnilo zhruba 30 osob (vyjma dne 3.8.2011, kdy v uvedené lokalitě protestovalo cca dvojnásobné množství osob). Blokáda tedy probíhala tak, že např. dne 25.7. v jihozápadní části lokality protestovalo 30 osob. Tyto osoby zde protestovaly od ranních hodin do odpoledne, tedy do doby než byla těžba zastavena. Následující den např. v severní a jižní části lokality, tedy i ve vzdálenosti několika kilometrů od místa včerejší blokády, protestovalo opět od ranních hodin do odpoledne cca 15 osob v každé oblasti. Přitom se samozřejmě po celou dobu nejednalo o jedny a tytéž osoby. Situace na místě tedy vypadala tak, že jednotlivé dny probíhající blokády se na jiném místě, či místech v lokalitě Ptačího potoka (rozloha cca 4 km²) vždy jednalo o prostor velký zhruba jako několik fotbalových hřišť, na kterém se pohybovalo zhruba 10 až 30 osob. Tyto jednotlivé osoby byly od sebe vzdáleny desítky, či stovky metrů. Některé osoby postávaly a posedávaly po lese, jiné byly připoutány ke stromům, či v nich zavěšeny. V žádném případě se tedy nemohlo jednat o shluk osob. Ostatně i účastníci této blokády sami opakovaně veřejně deklarovali, že se žádného shromáždění neúčastní, že jsou v dané lokalitě sami jako jednotlivci. Pokud bychom ad absurdum přistoupili na skutečnost, že se jednalo o shromáždění, jak dovodil soud ve svém rozhodnutí, pak by zcela jistě za shromáždění musely být považovány všechny osoby, které se např. v době růstu hub, nebo jiných lesních plodů vypraví do lesa na jejich sběr, či myslivci na lovu. Tyto osoby jsou také v lese ze stejného důvodu, projevují tedy stejnou myšlenku, vyměňují si informace a názory, vyjadřují své postoje a stanoviska a jejich hustota v lese je častokrát vyšší než byla hustota účastníků této blokády. Je tedy splněna jak podmínka místní a časová, tak i jednoty názoru a uvedené osoby by podle tohoto názoru soudu bylo nutné považovat za shromáždění. Za shromáždění by paradoxně mohli být považováni i samotní těžaři, kteří v dané lokalitě prováděli těžbu dřeva, nebo příslušníci Informační a strážní služby Národního parku Šumava. Taktéž vyjadřovali svůj názor, tj. souhlas s těžbou, pohybovali se za stejným účelem v daném místě a čase a navíc jejich činnost byla usměrňována prostřednictvím pokynů. Je možno dovodit, že osoby v prostoru NP Šumava patrně vyjadřovaly svůj názor na kácení stromů, nelze tvrdit, že se jednalo o shromáždění ve smyslu zákona o právu shromažďovacím, neboť ani samotní organizátoři akce ji zcela zřejmě nepovažovali za shromáždění ve smyslu tohoto zákona, protože se právní úpravou tohoto zákona neřídili (viz např. oznamovací povinnost stanovená v ustanoveních § 4 a 5 či další povinnosti svolavatele uvedené v § 6 zákona o právu shromažďovacím). Označení za shromáždění ex post, bez ohledu na povinnosti zákonem

stanovené pro řádný průběh shromáždění dle shromažďovacího zákona, nasvědčuje tendenčnosti tohoto tvrzení. Ostatně ani příslušný správní orgán nezahajoval žádná přestupková řízení, přestože - přistoupíme-li na tvrzení, že šlo o shromáždění - docházelo ke značnému páchání přestupků (neoznámení shromáždění, svolavatel a pořadatelé neplnili svoje povinnosti). I pokud bychom přesto přistoupili na tuto argumentaci, že shora popsané skupiny osob (tj. houbaře, myslivce, těžaře atd.), stejně jako účastníky blokády, je nutné považovat za shromáždění, pak ale nelze v žádném případě souhlasit s názorem soudu, že v předmětné věci probíhalo jedno kontinuální shromáždění od 25.7. do 12.8.2011. Jak již bylo uvedeno, blokáda probíhala vždy ve zcela jiné oblasti, či oblastech a nikoli za účasti totožných osob. Tyto oblasti byly od sebe vzdáleny i v řádu kilometrů. Nehledě na skutečnost, že samotná dílčí blokáda probíhala od ranních hodin až do doby ukončení těžby, tj. nejpozději do odpoledne téhož dne. Poté, co byla těžba ukončena, se účastníci blokády rozešli a následující den, pokud probíhala těžba, se opět uskutečnila dílčí blokáda, a to opět v jiné lokalitě, či lokalitách. Z uvedeného je zřejmé, že se v žádném případě nemohlo jednat o jedno kontinuální shromáždění z hlediska místního ani časového. Pokud bychom na uvedené shromáždění pohlíželi jako na jedno kontinuální shromáždění probíhající od 25.7. do 12.8.2011, pak by zcela jistě toto shromáždění muselo probíhat kontinuálně, tj. bez přerušení. To se však v daném případě nedělo, tedy nebyla naplněna podmínka místní a časové jednoty. Pokud soud dovodil, že se v případě účastníků blokády jednalo o jedno kontinuální shromáždění, pak bychom za jedno kontinuální shromáždění museli dle stejné logické úvahy považovat i veškeré houbaře, kteří např. celý měsíc docházeli do lesa na houby. Ostatně i tito houbaři přišli daný den ráno do lesa na houby, odpoledne odešli, následující den přišli do lesa zase jiní a tak dále. S ohledem na shora uvedené je žalovaný přesvědčen, že na blokádu aktivistů v lokalitě Ptačího potoka, probíhající od 25.7. do 12.8.2011 nelze v žádném případě nahlížet jako na jedno kontinuální shromáždění. Žalovaný dále konstatoval, že veškeré další argumenty žalovaného, kterými reaguje na jednotlivé části odůvodnění rozhodnutí soudu, nic nemění na jeho názoru, že na blokádu aktivistů v dané lokalitě není možné pohlížet jako na shromáždění dle zákona o právu shromažďovacím. Žalovaný tímto pouze poukazuje na nelogičnost a zmatečnost celého rozhodnutí. S ohledem na roztržistěnost uvedené blokády, jak je popsána výše (jednotlivé dny za účasti nikoli totožných osob v jiných oblastech), by bylo možno eventuálně na tuto situaci pohlížet jako na jednotlivá dílčí shromáždění. Ovšem i v tomto případě by musely být splněny podmínky, které samotné shromáždění determinují, tj. muselo by se v každém konkrétním případě jednat o shluk osob, který má jasnou místní, časovou a názorovou jednotu. Žalovaný je přesvědčen, že ani tyto podmínky nebyly v daném případě splněny. Jak již bylo uvedeno výše, jednotlivé dílčí blokády probíhaly tak, že v lese na prostoru o velikosti cca několika fotbalových hřišť bylo v terénu rozesteto zhruba 10 až 30 aktivistů. Tyto jednotlivé osoby byly od sebe vzdáleny desítky, či stovky metrů. Některé osoby postávaly a posedávaly po lese, jiné byly připoutány ke stromům, či v nich zavěšeny. V žádném případě se tedy nemohlo jednat o shluk osob, což je dle názoru soudu základním předpokladem pro vznik shromáždění. Soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že pochybení žalovaného se od počátku odvíjelo pouze od právně chybného nepodřazení akce aktivistů pod definici shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím. Soud však již neuvádí, jakým způsobem a na základě jakých skutečností měl žalovaný při zhodnocení, zda je předmětná akce aktivistů shromážděním, či nikoliv postupovat. Žalovaný je přesvědčen, že situaci na místě vyhodnotil a právně podřadil správně, totiž že se nejednalo o shromáždění dle zákona o právu shromažďovacím. Jak již bylo uvedeno, předmětná blokáda aktivistů zcela postrádala místní a časovou jednotu, což je, i dle názoru soudu, nezbytná podmínka pro to, aby se mohlo jednat o shromáždění či nikoliv. Oproti poměrně podrobnému výkladu pojmu „shromáždění“ však soud zcela absentoval na výklad jiného klíčového pojmu, kterým je pojem „rozpuštění shromáždění“. Soud se nikterak nezabýval tím, zda zákroky prováděné

žalovaným je vůbec možné kvalifikovat jako rozpuštění shromáždění a z jakého důvodu. Z odůvodnění rozsudku vyplývá mj. závěr soudu, že veškeré zákroky Policie ČR, provedené na místě samém, hodnotí soud jako jednotlivé dílčí zásahy proti aktivistům směřující k vykazování a vyvádění z místa jejich protestu, přičemž těmito „dílčími zásahy“ se „žalovaný soustavně snažil dosáhnout stavu, aby těžaři nebyli aktivisty při své činnosti jakkoliv rušení, tj. docílit nepřítomnosti aktivistů v místě jejich protestu“. Z odůvodnění přitom nikterak nevyplývá, na základě čeho dospěl soud k názoru, že se „žalovaný soustavně snažil dosáhnout stavu, aby těžaři nebyli aktivisty při své činnosti jakkoliv rušení“. Žalovaný od počátku poukazuje na skutečnost, že se Policie ČR snažila pouze dosáhnout stavu, při kterém nebude docházet k ohrožení života a zdraví jak aktivistů, tak osob provádějících těžbu; tuto skutečnost ostatně vnímá i sám soud, když v napadeném rozsudku mj. uvedl, že její „povinnost zasáhnout na místě byla z důvodu ochrany života a zdraví občanů nezbytná“. Soud ve svém odůvodnění dále uvádí, že „chtěl-li žalovaný shromáždění rozpustit, k čemuž fakticky směřovaly jeho kroky, když z místa konání shromáždění vykazoval či vyváděl všechny jeho účastníky, bylo jeho povinností postupovat podle zákona o právu shromažďovacím.“ Z žádných provedených důkazů však nevyplývá úmysl žalovaného rozpustit shromáždění či jakkoli bránit účastníkům v projevení jejich názoru. Jde tedy pouze o myšlenkovou konstrukci soudu, kterou v odůvodnění svého rozhodnutí však nikterak neodůvodnil. I pokud by tomu tak bylo, pak se soud vůbec nezaobíral otázkou příčinné souvislosti mezi jednotlivými zákroky žalovaného vůči účastníkům shromáždění a údajným nezákonným rozpuštěním shromáždění. Dalším rozporem je skutečnost, že se podle závěru soudu v lokalitě Ptačího potoka v Národním parku Šumava mělo konat shromáždění podle zákona o právu shromažďovacím, u kterého byly naplněny všechny definiční znaky shromáždění. Rozsudek však žádným způsobem nespecifikuje konkrétní místo konání tohoto shromáždění, resp. místo protestu, ačkoliv se jedná o lokalitu o rozloze několika kilometrů čtverečních. Z uvedeného důvodu je zřejmé, že soud má za to, že všechny osoby, které se nacházely v uvedené lokalitě, a které se dostavily na místo za účelem vyjádření nesouhlasu s probíhající těžbou, se účastnily tohoto shromáždění. Žalovaný v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že v dané lokalitě se v rozhodném období nacházelo několik stovek osob, přičemž zákrok Policie ČR směřoval pouze proti malé části z nich - konkrétně pouze proti těm osobám, které vstoupily do ohraničeného prostoru, v němž probíhala těžba, čímž tyto osoby ohrožily minimálně svůj život a zdraví. Zákroky byly navíc prováděny až po marné výzvě k opuštění tohoto prostoru. Oproti dalším účastníkům protestu, nacházejícím se v lokalitě Ptačího potoka, nebylo ze strany Policie ČR nikterak zakročeno a nebylo jim nikterak bráněno v realizaci jejich práva na svobodu projevu. Navíc pak osoby, proti kterým byl zákrok veden, byly po provedení všech nezbytných úkonů okamžitě propuštěny; tyto osoby se přitom v naprosté většině případů neprodleně vrátily na místo, aby v protestu pokračovaly. Již jen z této skutečnosti je zřejmé, že zákrok Policie ČR jako celek rozhodně nebyl veden s úmyslem shromáždění konané v lokalitě Ptačího potoka rozpustit - celý zákrok byl veden výlučně s cílem zabránit možnému ohrožení života a zdraví osob. Dále pak je zjevné, že jednotlivé dílčí zákroky prováděné na místě samém nebyly prováděny ani s takovou intenzitou, ani vůči takovému počtu účastníků shromáždění, aby byly ve svém důsledku reálně schopny shromáždění ukončit. Všechny uvedené skutečnosti mj. vyplývaly z žalovaným navrhovaných důkazů, které však soudem nebyly provedeny z důvodu údajné nepotřebnosti k posouzení důvodnosti námitek. Žalovaný opětovně uvádí, že zásah policistů směřoval pouze proti konkrétním osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání v předmětné lokalitě, tj. pouze proti osobám, které vstupovaly v lese na jednotlivá stanoviště, kde se prováděla asanační těžba, manipulace nebo doprava dřeva i přesto, že tyto prostory byly řádně označeny páskou a cedulemi s nápisy „Zákaz vstupu“. V těchto prostorech se účastníci blokády zdržovali neoprávněně, a to i přes výzvy zaměstnanců NP Šumava a příslušníků Policie ČR, aby

vyznačený prostor opustili. Tímto jednáním se účastníci blokády dopouštěli přestupku dle ustanovení § 53 odst. 1 písm. i) lesního zákona a přestupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. K zákrokům proti jednotlivcům dopouštějícím se přestupků docházelo teprve po marné výzvě pracovníků NP Šumava, následné neúspěšné intervenci policejního antikonfliktního týmu a po další marné výzvě příslušníků Policie ČR. Tyto výzvy byly směřovány k dobrovolnému opuštění určeného prostoru, kde probíhala asanační těžba. Uvedený zákrok vždy směřoval pouze vůči osobám, které se nacházely ve vyznačeném prostoru, kde probíhala těžba, či manipulace se dřevem. Za tímto vyznačeným prostorem policie nijak nezasahovala, a to nejen vůči účastníkům blokády, ale i vůči ostatním osobám, které se v dané lokalitě nacházely, např. i místní obyvatelé, kteří naopak vyjadřovali svůj souhlas s probíhající těžbou a nesouhlas s činností aktivistů. Jak již bylo uvedeno, každá dílčí blokáda probíhala na prostoru či prostorech o velikosti cca několika fotbalových hřišť, prostor vymezený páskou, ve kterém policie vůči účastníkům blokády zasahovala, byl však vždy velikosti pouze desítek metrů čtverečních. Uvedené skutečnosti jsou zcela seznatelné z žalovaným navržených důkazů, které však soud v řízení neprovedl. Žalovaný je přesvědčen, že celý předmětný spor je natolik komplikovaný, že jej nebylo možné rozhodnout pouze na základě provedení části navržených důkazů. O uvedené skutečnosti zcela jistě vypovídá i skutečnost, že předmětné blokády se denně aktivně účastnilo cca 30 osob a 3.8.2011 cca 70 osob. Za celou dobu blokády tedy v lokalitě Ptačího potoka aktivně protestovalo zhruba 600 až 700 osob (nemluvě o dalších osobách, které se v uvedené lokalitě zdržovaly a vyjadřovaly svůj nesouhlas s probíhající těžbou). Policie však za celou dobu blokády zasáhla pouze proti 212 osobám (příčemž vůči některým opakovaně). Například dne 30.7., 31.7. a 7.8. 2011 žalovaný neučinil jediný úkon vůči kterýmkoliv účastníkům shromáždění. Tato skutečnost byla soudu z provedených důkazů zřejmá a vzal ji za prokázanou. Přesto však soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že kroky žalovaného směřovaly k rozpuštění shromáždění, když z místa konání shromáždění vykazoval či vyváděl všechny jeho účastníky. Z uvedeného je zřejmé, že uvedený závěr soudu se v žádném případě nezakládá na pravdě. Je tedy nesporné, že žalovaný, resp. příslušníci policie ČR nikterak nezasahovali vůči osobám, které nevnikaly do vyznačeného prostoru, kde probíhala těžba, či manipulace se dřevem. Těmto osobám nebylo ze strany žalovaného nikterak bráněno v pokojném vyjádření jejich názoru, respektive v jejich setrvání v lokalitě Ptačího potoka. Žalovaný je přesvědčen, že z jeho strany neproběhl žádný úkon, ani zákrok, který by směřoval k rozpuštění shromáždění. Podle názoru žalovaného je naprosto nepřípustné takové zobecnění, k jakému dospěl ve svém rozhodnutí soud, kdy je každý zákrok směřující vůči jakémukoliv účastníkovi shromáždění vykládán jako „dílčí zásah směřující k vykazování a vyvádění z místa protestu“ a v důsledku toho směřující k rozpuštění shromáždění. Aplikací uvedeného závěru bychom dospěli k zcela absurdní situaci, kdy by proti účastníkovi jakéhokoliv shromáždění fakticky nebylo možno zakročit, přestože by se tento účastník dopouštěl protiprávního jednání. Protiprávní jednání totiž ze strany Policie ČR není vždy možné řešit na místě samém, ve většině případů je osoba vyzvána k podání vysvětlení na místě, které je k tomu vhodné, zejm. na příslušném obvodním oddělení Policie ČR (např. z důvodu neprokázání totožnosti atd.). Uvedený postup je zcela standardní v případě spáchání jakéhokoliv protiprávního jednání. Na tento standardní postup rozhodně není možné nahlížet jako na dílčí zásah směřující k rozpuštění shromáždění, a to jen proto, že byl použitý při spáchání možného protiprávního jednání v rámci konaného shromáždění. Ostatně samotný zákon o právu shromažďovacím se zákrokem vedoucím proti jednotlivým účastníkům počítá a takový zákrok rozhodně neposuzuje jako zákrok směřující k rozpuštění shromáždění. Jako zákrok směřující k rozpuštění shromáždění totiž může být chápán pouze takový zákrok, který má takovou intenzitu a je veden proti takovému počtu účastníků shromáždění, že je reálně schopen shromáždění ukončit, případně i zákrok, který sice nenaplní tyto znaky, ale je veden s úmyslem shromáždění rozpustit. Pokud bychom

přistoupili na argumentaci soudu, že každý zákrok směřující vůči účastníkům shromáždění, jenž se dopouští protiprávního jednání, je krokem směřujícím k rozpuštění shromáždění, pak bychom se dostali do zcela absurdní situace. Takto bychom pak museli posuzovat i např. situaci, kdy by policie zakročila v rámci shromáždění čítajícího sto lidí vůči deseti účastníkům, kteří se dopouštějí protiprávního jednání. Je zcela evidentní, že tento zákrok nelze považovat za krok směřující k rozpuštění shromáždění, přesto soud v projednávané věci k tomuto absurdnímu závěru dospěl. I v průběhu konání kteréhokoliv shromáždění je Policie ČR, ostatně jako všichni občané, povinna dodržovat celý právní pořádek České republiky, tj. řídit se i jinými právními normami, nejen zákonem o právu shromažďovacím. Dle ustanovení § 2 zákona o Policii České republiky, slouží policie veřejnosti a jejím úkolem je mimo jiné chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Je tedy nepochybné, že bylo povinností policie zasáhnout proti účastníkům blokády, kteří se dopouštěli protiprávního jednání, když vnikali do prostoru, kde probíhala těžba, čímž ohrožovali nejen svůj život a zdraví, ale i ostatních osob, které se na místě nacházely. V případě, že by policie za dané situace nekonala, bylo by eventuálně možné policisty podezírat ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby, z důvodu jejich nečinnosti. Žalovaný má za to, že z jeho strany nikdy nedošlo k rozpuštění shromáždění konaného v lokalitě Ptačího potoka v Národním parku Šumava ani k jakémukoliv zásahu vedoucímu k rozpuštění tohoto shromáždění. Závěr soudu, že „žalovaný tento zásah ukončil teprve dne 12.8.2011, a je tedy nutné tento den považovat za den, kdy dosáhl svého cíle tj. docílil stavu, kdy protest aktivistů již nebyl způsobilý rušit těžare při své činnosti. Tento den tak byl dnem definitivního rozpuštění shromáždění“ naprosto neodpovídá skutečnosti. Uvedeného dne, tj. 12.8.2011, byla v dané lokalitě ukončena těžba, a na základě této skutečnosti aktivisté protesty sami dobrovolně ukončili (i tyto skutečnosti vyplývaly z žalovaným navrhaných důkazů). Tvrdit, že dobrovolné ukončení shromáždění ze strany jeho účastníků je rovno rozpuštění shromáždění ze strany Policie ČR, je zcela absurdní. Zcela absurdní a nelogický se v tomto světle, s ohledem na shora uvedené, pak jeví i samotný výrok soudu. Soud ve výroku svého rozhodnutí uvádí, že shromáždění konané ode dne 25.7. do dne 12.8.2011 nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. V odůvodnění svého rozhodnutí pak soud dospěl k závěru, že jednotlivé zákroky policistů vůči účastníkům shromáždění byly kroky směřující k rozpuštění shromáždění. Pokud žalovaný tedy dle názoru soudu každodenně činil kroky směřující k rozpuštění shromáždění, tedy fakticky shromáždění rozpouštěl, pak se nemohlo jednat o jedno kontinuální shromáždění trvající od 25.7. do 12.8.2011. Pokud bylo shromáždění jednou rozpuštěno, pak, podle názoru žalovaného, nemůže pokračovat dále, natož aby jedno shromáždění bylo skoro každodenně rozpouštěno a toto bez ohledu na tuto skutečnost nadále trvalo. Tomuto zcela odpovídá jazykový, resp. gramatický výklad výroku soudu. Soud totiž ve výroku svého rozhodnutí použil jednak vid dokonavý a jednak vid nedokonavý. Uvedeným rozбором výroku soudu je možné dospět pouze k jedinému, tedy že shromáždění probíhalo od 25.7. do 12.8.2011 bez přerušení a bylo rozpuštěno až dne 12.8.2011. Jak již bylo uvedeno výše, tvrdit, že dobrovolné ukončení shromáždění ze strany jeho účastníků je rovno rozpuštění shromáždění ze strany Policie ČR, je zcela absurdní. Soud se v odůvodnění svého rozhodnutí dále obšírně zabýval otázkou rozpuštění shromáždění dle zákona o právu shromažďovacím. Uvádí zde, že důvodem pro rozpuštění shromáždění je dle ustanovení § 10 odst. 2 písm. a) zákona o právu shromažďovacím skutečnost, jestliže se koná na místě, kde by účastníkům hrozilo závažné nebezpečí pro jejich zdraví, a vytýká žalovanému, že nehodnotil, zda je zde dán či nikoli některý ze zákonných důvodů pro rozpuštění shromáždění. Soud se však s touto otázkou nikterak nevyrovnal a sám nikterak nezhodnotil, zda byl v daném případě tento zákonný důvod naplněn. Pokud bychom přistoupili na argumentaci soudu, že se v dané lokalitě a čase

konalo shromáždění a úkony policie byly úkony směřujícími k jeho rozpuštění, pak zde byl, dle názoru žalovaného, nepochybně naplněn zákonný důvod pro rozpuštění shromáždění dle ustanovení § 10 odst. 2 písm. a) zákona o právu shromažďovacím. Uvedené shromáždění se nepochybně konalo v lokalitě, kde byla prováděna těžba dřeva, tedy účastníkům hrozilo závažné nebezpečí pro jejich zdraví. Soud v odůvodnění svého rozhodnutí uvádí, že „koná-li se na témže místě shromáždění a současně zde probíhá činnost, která je způsobilá ohrozit zdraví účastníků shromáždění (dále jen „rušivá činnost“), je nezbytné pečlivě vážit, zda je nutné zajistit nerušený průběh shromáždění a za tím účelem zastavit rušivou činnost, nebo naopak rozpustit shromáždění a zajistit tím nerušený průběh rušivé činnosti. Soud je přesvědčen o tom, že otázku, kterou je nezbytné v této souvislosti vyřešit, je, zdaje rušivá činnost legální“. K uvedenému žalovaný uvádí, že pokud Okresní soud v Klatovech předběžným opatření ze dne 22.7.2011, sp. zn. 15 Nc 53/2011, uložil Občanskému sdružení Hnutí - DUHA- Přátelé Země Česká republika povinnost zdržet se organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti fyzických osob v lesích na území Národního parku Šumava, které by zabráňovaly provádění zásahu proti kalamitním škůdcům, pak je nepochybné, že soud tímto rozhodnutím deklaroval oprávněnost a zákonnost Správy národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava provádět tento zásah proti kalamitním škůdcům, tedy v dané oblasti provádět asanační těžbu. Bylo by jistě absurdní předpokládat, že by soud svým rozhodnutím vyslovil ochranu nelegální činnosti. Ostatně i policejní orgán po shromáždění a vyhodnocení listinných materiálů dospěl k závěru, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by opravňovaly k postupu dle § 158 odst. 3 trestního řádu, tedy k vydání záznamu o zahájení přípravného trestního řízení. Lze tedy říci, že policejní orgán ve věci provádění asanační těžby neshledal, že by se jakákoli osoba dopustila protiprávního jednání. Současně i Okresní soud v Klatovech svým předběžným opatřením vyslovil ochranu provádění této činnosti. Je tedy zcela legitimní domnívat se, že provádění této asanační těžby bylo činností legální. Nehledě na skutečnost, že žádný orgán do dnešního dne nevyslovil opak. Žalovaná je přesvědčen, že na prováděnou asanační těžbu není možné nahlížet jako na nelegální činnost jen z toho důvodu, že je toto tvrzeno skupinkou lidí. Naopak by bylo třeba zvážit, zda nezastavit provoz např. jaderné elektrárny, aby nebyly ohroženy životy či zdraví účastníků shromáždění. Je zřejmé, že již jen připuštění takové úvahy je zcela absurdní a úsměvné. Ad absurdum bychom se v takovém případě dostali do situace, kdy by bylo např. na činnost parlamentu či jaderné elektrárny pohlíženo jako na činnost nelegální, a to jen proto, že toto tvrdí určitá skupina osob. Pak v případě konání shromáždění v jaderné elektrárně či parlamentu by zde dle této logiky nebyl naplněn důvod pro rozpuštění shromáždění dle ustanovení § 10 odst. 2 písm. a) zákona o právu shromažďovacím. S ohledem na shora uvedené je žalovaný přesvědčen, že na prováděnou asanační těžbu je nutné nahlížet jako na „rušivou činnost legální“, a proto by zde byl nepochybně naplněn zákonný důvod pro rozpuštění shromáždění. Žalovaný v neposlední řadě poukazuje na skutečnost, že žalobce se po celou dobu sporu domáhal vydání rozhodnutí, že shromáždění konané v Národním parku Šumava nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Soud však ve výroku I. předmětného rozsudku rozhodl, že shromáždění konané v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Rozloha Národního parku Šumava je zhruba 680 km², rozloha lokality Ptačí potok je pouze zhruba 4 km². Pokud tedy soud ve výroku svého rozhodnutí bez toho, aby tuto skutečnost žalobce navrhoval, takto výrazně zúžil lokalitu, o které rozhodoval, pak měl ve zbývajících částech žalobu žalobce zamítnout. V daném případě však soud toto neučinil, pouze sám výrazně zúžil žalobcův petit, aniž by o zbývajících částech jakkoli rozhodl. I z uvedeného důvodu považuje žalovaný výrok soudu za nesrozumitelný a zmatečný. Žalovaný uzavřel, že je přesvědčen, že na blokádu aktivistů probíhající od 25.7. do 12.8.2011 není možné nahlížet jako na shromáždění, a to ani jako na jednotlivá samostatná shromáždění probíhající v těchto jednotlivých dnech. Žalovaný se domnívá, že neučinil žádný úkon, který by směřoval k

rozpuštění shromáždění, ale konal pouze svoji zákonnou povinnost. Tedy zakročoval vůči jednotlivým osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání, čímž bezprostředně ohrožovaly nejen svůj život a zdraví, ale i život a zdraví ostatních osob, které se na daném místě též nacházely.

IX.

Vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

Žalobce uvedl, že žalovaný v kasační stížnosti odmítá, že by blokáda kácení byla shromážděním podle zákona o právu shromažďovacím. Zákon o právu shromažďovacím nevyžaduje, aby shromáždění tvořilo shluk osob v bezprostřední blízkosti. Sice ze slova „shromáždění“ nepochybně vyplývá jistá místní souvislost, ale ze zákona není vyloučeno, aby se několik desítek osob nacházelo na ploše několika fotbalových hřišť (jak opakovaně zdůrazňuje žalovaný), pokud to považují za nutné pro splnění účelu shromáždění. Pochybnosti o místní jednotě by vznikly, pokud by jednotliví účastníci protestovali v různých městech, ale jistě ne v tomto případě. Vždyť i zákon o právu shromažďovacím počítá s tím, že shromáždění se může konat tak, aby přesahovalo hranice krajů (§ 2a). Zde se však jednalo o shromáždění pouze v lokalitě Ptačího potoka a místní jednota je tudíž splněna. To, že se účastníci přesouvali uvnitř tohoto prostoru, na ni nemá vliv - některá shromáždění ve formě pochodu se také přemísťují a na mnohem větší vzdálenosti a stále jde o jedno a totéž protestní shromáždění v jenom a témže místě. Ani zákon nevyžaduje, aby tento pohyb byl koordinovaný a aby byli účastníci v řadách za sebou. Zákon také nezakazuje, aby se personální obsazení shromáždění průběžně obměňovalo nebo aby bylo přerušováno. Je nutné vycházet z toho, že co není zakázáno, je v případě výkonu práv občanů povoleno. Nicméně shromáždění bylo kontinuální, i když pochopitelně netrvalo 24 hodin denně. Vyhodnocovat nezbytné noční přestávky jako přerušování shromáždění a započítání nového by byl přílišný formalismus a odtržení od reality, k čemuž zjevně inklinuje žalovaný. V případě předmětného shromáždění není pochyb o tom, že názorová jednota účastníků shromáždění byla splněna. Žalobce už v minulosti argumentoval tím, že pokud snad účastníci deklarovali, že se žádného shromáždění neúčastní, tak toto mohli činit v obavě před případnými sankcemi. Nebo také motivem těchto prohlášení mohlo být to, aby je policie nepovažovala za organizované shromáždění ze strany Hnutí Duha, kterému bylo předběžným opatřením soudu v Klatovech zakázáno organizovat blokádu (žalovaný podotýká, že neoprávněně, neboť v této věci ze strany správy Národního parku bylo zneužito předběžné opatření, aniž by následovala řádná civilní žaloba, která dosud nebyla podána). Nicméně prohlášení účastníků není vůbec podstatné, neboť to, zda se jednalo o shromáždění, závisí na splnění zákonných znaků, nikoliv na vůli nebo tvrzení účastníků. Na námitku, že účastníci neměli vůli se účastnit shromáždění, neboť žádné shromáždění neoznámili, se musí odpovědět, že už je dávno judikováno, že existují i neoznámená shromáždění, která jsou též shromážděními podle zmíněného zákona, která požívají stejné ochrany a která je možné rozpustit jen v případě splnění zákonných podmínek. Pokud Policie ČR není schopna rozlišovat mezi houbaři, myslivci a protestujícími proti nezákonnému kácení (kteří podali trestní oznámení, každý den se shromažďovali v místě kácení, vydávali každý den tiskové zprávy, používali transparenty apod.) a vyhodnotit, kteří z nich využívají svých základních politických práv, pak je zřejmě chyba v policii samotné, která by zřejmě měla obměnit své personální obsazení. Nicméně patrně k překvapení Policie ČR je nutné poukázat na to, co si pod pojmem shromáždění představuje Evropský soud pro lidská práva: „Pokud jde o pojem „shromáždění“, ESLP zastává stanovisko, že svoboda shromažďovací dopadá jak na soukromé schůzky a setkání na veřejných komunikacích, tak i na statická shromáždění a veřejné průvody. V rozsudku ve věci Djavit An. v. Turecko šel ESLP ještě dále a konstatoval, že pod ochranu čl. 11 Evropské Úmluvy o ochraně lidských

práv a základních svobod spadají i výstavy, koncerty, veletrhy, semináře a recepcce. Z další judikatury plyne, že pojem shromáždění zahrnuje i tzv. „sit-ins“ a déletrvající okupace budov. Forma shromáždění tedy nerozhoduje.“ (David Kosař. Aktuální judikatura ESLP ke svobodě shromažďování. Právní rozhledy. 20/2011, s. 728). Tudíž, i když se žalovaný snaží nesprávně argumentem ad absurdum poukazovat na houbare, tak zřejmě i oni by spadali pod ochranu práva shromažďovacího dle zmíněné Úmluvy, pokud by proti nim policie bezdůvodně zasahovala. Žalobce dále uvedl, že žalovaný tvrdí, že nerozpouštěl žádné shromáždění, ale po předchozí výzvě zasahoval proti malé části z přítomných osob, které vstoupily do ohraničeného prostoru pro těžbu a ohrožily tak svoje zdraví a život. Nicméně toto tvrzení není pravdivé a může se doložit několik případů, kdy tomu bylo jinak. Nicméně, i kdyby tomu skutečně bylo tak, že Policie ČR zasahovala pouze proti osobám v prostoru vyznačeném pro těžbu, pak to stejně nic nemění na tom, že se jednalo o rozpuštění shromáždění. Je zřejmé, že účastníci shromáždění se chtěli shromažďovat právě v místě určeném pro těžbu, protože právě na nezákonnost kácení bez potřebných výjimek chtěli poukázat. Proto se soustředili zejména do této oblasti, přičemž někteří z nich zůstali mimo tuto oblast, aby mohli celou akci monitorovat a informovat média. Podle judikatury ESLP má pro výkon svobody shromažďování velký význam načasování shromáždění a místo shromáždění. Podle této judikatury je neumožnění shromáždění v místě a čase, které považují účastníci shromáždění za nejvhodnější, je zásahem do práva na svobodu shromažďování. Možnost realizace shromáždění na jiném místě a/nebo v jiném čase sama o sobě k ospravedlnění zákazu shromáždění v původně zamýšleném datu a/nebo místě nestačí. Svoboda shromažďování slouží totiž často právě skupinám, které nemají jinou možnost, jak zviditelnit sebe a své názory (např. nemají přístup do televize ani do jiných významnějších sdělovacích prostředků), a pokud by státní orgány mohly volně manipulovat s místem a datem jejich shromáždění, mohly by tyto skupiny de facto marginalizovat či dokonce umlčet (David Kosař. Aktuální judikatura ESLP ke svobodě shromažďování. Právní rozhledy. 20/2011, s. 729). Vzhledem k judikatuře ESLP je zřejmé, že právě zaměření zásahu policistů vůči těm účastníkům, kteří se nacházeli v oblasti těžby, je o to více nepřijatelné, neboť právě volba tohoto místa z jejich strany byla podstatná k tomu, aby bylo efektivně reagováno na nezákonné kácení. Ještě je třeba uvést na pravou míru tvrzení žalovaného, že účastníci, proti kterým byl zásah veden, byli po provedení všech nezbytných úkonů okamžitě propuštěni a tyto osoby se ve většině případů neprodleně vrátily na místo, aby v protestu pokračovaly, tudíž je zřejmé, že úmysl policie nebyl shromáždění rozpustit. Ve skutečnosti v několika případech policie účastníky shromáždění zadržovala v několika vozidlech (tzv. antonech) a odůvodněním, že musí šetřit pohonné hmoty, je převezla na služebnu až večer po skončení práce těžařů. Vzhledem k tomu, že na místě samém pak zůstali jen dva účastníci, kteří nebyli v prostoru těžby a situaci jen monitorovali, tak v těchto případech policie zcela jednoznačně shromáždění rozpustila s cílem zabránit, aby aktivisté v protestu pokračovali. Což nic nemění na tom, že k rozpouštění došlo i v případě, kdy policie takto nepostupovala a aktivně nebránila navracení se účastníků zpět na místo blokády. Žalobce dále uvedl, že ani po několikastránkovém vysvětlení Krajského soudu v Plzni žalovaný stále nepochopil naprosto samozřejmý a logický princip, že v právním státě musí policie při neslučitelném konfliktu dvou skupin vyhodnotit, která je právu, a teprve poté zasáhnout proti té skupině, která se dopouští protiprávního jednání. Žalobce poukazuje na to, že žalovaný v kasační stížnosti opět uvádí, že se údajně účastníci blokády dopouštěli protiprávního jednání, když se zdržovali v prostorách těžby označených páskou. Přitom ale tehdy a ani dosud nebylo žádným orgánem pravomocně shledáno, že by se skutečně dopouštěli protiprávního jednání. Stejným principem však policie argumentovala ve svém vyjádření, proč nezasáhla vůči těžařům - tedy, že nezasáhla proto, že žádný orgán nekonstatoval protiprávnost jednání těžařů a totéž opakuje na str. 8 kasační stížnosti - tedy, že určitá činnost se považuje za legální, dokud nějaký orgán nevysloví opak. Proto je zvláštní, že

policie svévolně stejný princip nepoužívá i na jednání účastníků blokády, u kterých rovněž žádný orgán dosud nevyslovil, že by se protiprávního jednání dopouštěli. A i kdyby byla naplněna formální stránka přestupku, tak jistě nebyla naplněna jeho materiální stránka, protože ochrana takové přírodní památky, jako je národní park, před nezákonným kácením prokazatelně bez tří nutných zákonných výjimek, je jednak jistě ve veřejném zájmu (a tudíž neporušuje a neohrožuje zájem společnosti, což je nezbytná materiální stránka přestupku), ale též naplňuje znaky jednání, které není přestupkem (§ 2 odst. 2 zákona o přestupcích). Není tedy zřejmé, z čeho žalovaný čerpá, když tvrdí, že se účastníci shromáždění dopouštěli protiprávního jednání. Ani předběžné opatření Okresní soudu v Klatovech nedeklarovalo protiprávnost blokády a zákonnost těžby. Kromě toho žalobce podal policii podnět k zahájení šetření nelegální těžby ze dne 15.7.2011 a Policie ČR ho odložila až později, a to dne 29.7.2011 pod č. j. KRPP-10783/TČ-2011- 030481. Přitom správa národního parku policii požádala o zásah vůči účastníkům blokády asi 18. nebo 19.7.2011. Tudíž je zřejmé, že policie zasahovala i v době (od 25.7.), kdy neměla jistotu, jak bude s oznámením naloženo. Žalobce dále uvedl, že soud výrok formuloval zcela správně a ani jinak učinit nemohl, neboť je nemožné shromáždění přesně na metry a na minuty ohraničit. Stejně tak u shromáždění není možné přesně stanovit, proti kolika účastníkům musí policie zasáhnout, aby bylo považováno za fakticky rozpuštěné. Určitě není možné vyžadovat, aby policie zasáhla proti 100 % účastníků, ale z teleologického hlediska postačí, aby zasáhla proti takové části účastníků, aby to podstatně narušilo shromáždění a její účel, což se v tomto případě nepochybně ze strany policie stalo. Kdyby soud formuloval výrok jinak, pak by žalovaný jistě hledal jiné záminky údajných formálních chyb.

X.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2013, č.j. 8 As 101/2011-186

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11.6.2013, č.j. 8 As 101/2011-186 (dále jen „zrušující rozsudek“), rozhodl, že „*Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 5.10.2011, čj. 57 A 66/2011 - 102, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení*“.

XI.

Další vyjádření žalobce

Žalobce ve svém dalším vyjádření uvedl, že chronologicky popisuje průběh blokády následujícím způsobem: 16. února 2011 - Jan Stráský se stává ředitelem Národního parku Šumava. Bez výběrového řízení jej jmenuje ministr Ch.. 21. února 2011 - Vědecká sekce Rady NP Šumava vyzvala ředitele parku v otevřeném dopise ke spolupráci. Žádá po něm respekt k účelu, pro který byl park zřízený, dodržování platné legislativy a uplatnění vědeckých poznatků při správě parku. 7. března 2011 - Rychlé rozhodnutí vedení národního parku kácet i bez předchozího odborného přírodovědeckého posouzení a příslušných povolení bylo v rozporu nejen s názorem odborné veřejnosti, ale především se zákonem. Na svůj post proto rezignovalo 14 ze 16 členů vědecké sekce Rady NP Šumava. S. v reakci na to snížil počet členů Rady z 53 na 45 a zrušil samostatnou vědeckou sekci Rady. 4. dubna 2011 - Vznikla platforma ŠumavaPro. Vznikla jako reakce na postup vedení národního parku. Podle webu <http://www.sumavapro.cz> představuje široké spektrum občanů, kteří nesouhlasí s přístupem současného vedení NP Šumava, jak jej reprezentují J.S. a J.M., k ochraně přírodních hodnot Šumavy a s jejich volbou tvrdých postupů v přísně chráněných územích I. zóny a navazujících dosud bezzásahových území tak, jak byly nastaveny v minulých letech a byly mezinárodně ceněny. 13. dubna – Ředitel S. dostává pokyn z MŽP (tzv. Usnesení), podepsaný jeho bezprostředním nadřízeným, ředitelem odboru pro řízení

Národních parků. Tam je mu sděleno, že pro kácení v bezzásahových zónách musí mít příslušné výjimky. Stráský tvrdí, že pro zásahy nepotřebuje výjimku. „Musíme se zamyslet nad krizovým plánem, který po určitou dobu a na určitých místech nebude vůbec brát vážně zákon o ochraně přírody a bude vycházet z lesního zákona a z obrany proti kůrovci, která je obsažena v lesním zákoně.“ 18. dubna 2011 - Hlídky Hnutí Duha zjistily v dosud bezzásahových územích čerstvě označené stromy určené k pokácení. Šlo zejména o lokalitu Černohorského močálu a oblast kolem Ptačího potoka mezi Černohorskou nádrží a Modravským potokem. 19. dubna 2011 - Bývalí členové vědecké sekce Rady Národního parku Šumava a další odborníci založili Stínovou vědeckou radu Národního parku Šumava. Její předseda J.H. uvedl, že vznikla proto, aby i nadále zazníval vědecký názor způsob hospodaření národního parku 5. května 2011 – Hnutí DUHA podalo podnět k vyšetřování České inspekci životního prostředí v souvislosti se zjištěním, že Správa národního parku začala v boji s kůrovcem používat chemické biocidní prostředky, ačkoliv k tomuto kroku neměla zákonem požadovanou výjimku. Použití těchto prostředků ředitel S. potvrdil. Svůj krok argumentoval hrožící časovou tísň. 1. června 2011 - Česká inspekce životního prostředí uvedla, že Správa národního parku neměla potřebnou výjimku pro použití biocidů na svém území, když od konce dubna instalovala otrávené lapáky a trojnožky na kůrovce. 13. července 2011 - Odpůrci kácení v nejceněnějších lokalitách parku zjistili, že Správa Národního parku kácí v bezzásahové oblasti Na Ztraceném. 15. července 2011 - Hnutí DUHA ústy J.B. vyhlásilo blokádu. Tiskový mluvčí blokády M.V. přivolává policii ČR pro podezření z nelegálnosti těžby v lokalitě Na Ztraceném, kterou od jejího počátku blokují odpůrci kácení. Dle očitých svědků byly káceny i zcela zdravé stromy. Na blokádu míří další aktivisté. Občané se účastní blokády zcela ze své svobodné vůle, často v době dovolené, prostě proto, že jim není osud národního parku na Šumavě lhostejný a mají potřebu se postavit za jeho ochranu. Byl proto podaný i podnět k České inspekci životního prostředí. Správa parku vyhlásila, že blokádu považuje za akt odporující zákonu a avizovala, že v případě pohybu osob ohrožujících svou vlastní bezpečnost zavolá policii. 22. července 2011 - Okresní soud v Klatovech na podnět Správy NP Šumava vydal usnesení o vydání předběžného opatření proti Hnutí Duha. Uložil mu, aby se zdrželo organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti, které by zabráňovaly těžbě. 25. července 2011 - Správa NP Šumava požádala Policii ČR o pomoc s vyklizením míst, kde probíhá těžba. Aktivisté se přivazují ke stromům pomocí řetězu a ocelových rour. Duha dostala předběžné opatření soudu o tom, že nesmí organizovat blokádu a vyklízí prostor. Od té chvíle je organizace blokády na jednotlivcích. Přesto blokáda pokračuje, blokádu řídí J.P. a M.V. 26. července 2011 - Stínová vědecká rada národního parku vyzývá ředitele Stráského k ukončení zásahů v oblasti Ptačího potoka a k zahájení diskuze s odborníky o způsobech ochrany lesů proti kůrovci tam, kde je to nutné. Uplatňují se stromolezci - stromy se propojily lanovými cestami a byly obsazeny, aby nebylo možné žádné z nich v této lokalitě porazit. Jak se při průzkumu terénu ukázalo, mnohé stromy označené k likvidaci byly zdravé, naopak některé neoznačené byly napadené kůrovcem. 29. července 2011 - Starosta Modravý A.S. zorganizuje takzvaný Borůvkový pochod. Místní obyvatelé napekli borůvkové koláče pro dřevorubce a vydali se s nimi na místo těžby. Chtěli jim tím vyjádřit svou podporu a vyjádřit nesouhlas s blokádou. Jestliže vyjadřovali nesouhlas s blokádou, museli vědět, že blokáda je. Jestli starosta Modravý věděl, že shromáždění občanů formou blokády probíhá, musel taky vědět, že on je jediný, který může o rozpuštění tohoto shromáždění rozhodnout, protože se konalo na katastru obce Modrava. 2. srpna 2011 - Ministr Ch. uvedl, že definitivní ukončení sporů může přinést až nový zákon o národním parku. Zároveň vyzval ředitele Stráského, aby svolal jednání zúčastněných stran a pokusil se nalézt kompromisní řešení. 5. srpna 2011 - Před Ministerstvem životního prostředí se konala demonstrace odpůrců kácení na Ptačím potoce s názvem „Zastavte kácení na Šumavě!“, kterou pořádali občané s podporou Hnutí Duha. 7. srpna 2011 - Český helsinský výbor

kritizoval způsob zásahu Policie ČR. Zejména upozornil na excesivní chování některých policistů. Svá tvrzení podložil svědectvími účastníků blokády a příslušné orgány požádal o nápravu. 10. srpna 2011 - Zástupci Policie ČR na tiskové konferenci odmítli, že by byl postup zásahu proti účastníkům blokády brutální. Zároveň uvedli, že do tohoto dne bylo zadrženo a předvedeno 180 osob. Stejný den prezentovali na tiskové konferenci někteří účastníci blokády důkazy, že zákrok policie brutální často opravdu byl. 12. srpna 2011 - Tímto dnem byla ukončena těžba v lokalitě Na Ztraceném. Blokáda byla přerušena. Ještě několik týdnů pokračovaly monitorovací hlídky odpůrců těžby. 6. října 2011 - V Praze proběhla vernisáž výstavy „Brouk v hlavě - podívejme se na Šumavu odjinud“. Jádrem výstavy tvořily fotografie účastníků blokády. Tímto dnem byla blokáda ukončena. 1. března 2012 - Zástupkyně veřejného ochránce práv RNDr. J.S. sdělila, že úřad ombudsmana neschvaluje postup Správy národního parku, Ministerstva životního prostředí ani České inspekce životního prostředí. Všem organizacím byla zadána opatření k nápravě. Žalobce dále k otázce, zda šlo o alespoň částečně homogenní uskupení osob uvedl, že šlo o homogenní uskupení osob. Všichni, kteří přišli na blokádu, byli přijati a vyškoleni M.V. (výjimečně Janem Piňosem a do data právní moci předběžného opatření proti Hnutí Duha i J.B.). Účastníci byli poučeni, co je smyslem protestního shromáždění - blokády a že v žádném případě se nesmí dopouštět fyzického a slovního násilí. Bylo jim také vysvětleno, že se modernizovaně budou přemisťovat do prostoru za páskou, po výzvě k opuštění prostoru mají sdělit, že prostor neopustí, protože brání nelegální těžbě. Mají také vyzvat dřevorubce, aby nekáceli vzhledem k přítomnosti osob v těžebním prostoru. Účastníci se o akcích dozvídali z webových stránek Hnutí Duha, později i jiných organizací, z webových stránek soukromých osob (například z webových stránek tiskového mluvčího blokády M.V.). Osoby, které se ke stromům uvažovaly, případně byly na lanech v korunách stromů, měly speciální průpravu (avšak byly součástí blokády). Žalobce dále k zásahu policie proti aktivistům uvedl, že policie zakročila proti účastníkům blokády a začala je odvádět na základě podezření ze spáchání přestupku proti lesnímu zákonu na služebny do Kašperských Hor a do Sušice. Tím policie de facto rozpouštěla, resp. se pokusila nezákonným způsobem rozpustit toto shromáždění. Žalobce k otázce, zda se všichni dostavili na místo společně a zda zatímco někteří vstoupili do zakázaného prostoru, jiní setrvali mimo něj, uvedl, že jak již uvedeno, blokáda byla pečlivě organizována, napřed Hnutím Duha, později aktivisty (J.P., M.V., a další). Všichni, nebo alespoň převážná část účastníků blokády, nocovala společně (Antigl, Filipova Huť, Čenková Pila), odkud se pěšky nebo vozidly přemisťovali do místa blokády. Ne všichni se dostavili na místo společně, a zatímco někteří vstoupili do zakázaného prostoru, jiní setrvali mimo něj. Někteří přicházeli v průběhu dne, byli vyškoleni a zapojovali se do blokády, jiní odjížděli. Tato taktika byla součástí organizace blokády. Například tiskový mluvčí se nikdy nezúčastnil vstupu do takzvané „zakázaného prostoru“ (prostor byl vymezen nelegálně, jeho vytyčení nemělo oporu v zákoně). Od 15. do 28. 7. všichni účastníci blokády byli v osobním i telefonním kontaktu s tiskovým mluvčím a koordinátorem blokády. Celkově lze říci, že jednotliví účastníci blokády o sobě věděli mnohem více, než účastníci běžné demonstrace ve městě. K otázce, na jakém prostoru a v jakém počtu aktivisté vystupovali, zda byli ve vzájemné interakci a jak interakce probíhala - zda osoby působily společně v bezprostředním kontaktu (ve skupině) nebo zda se pohybovaly na sobě relativně nezávisle, bez vizuálního kontaktu a chovaly se v danou chvíli nezávisle na ostatních účastnících protestu, žalobce uvedl, že všechny aktivity probíhaly v k.ú. Modrava, většinou v prostoru Ptačího potoka (alternativní název používaný Správou Národního parku Šumava - Na ztraceném) nebo v jeho bezprostředním okolí. Koordinátor a tiskový mluvčí měli na všechny účastníky mobilní spojení s výjimkou těch, kteří mobil neměli - což byli asi 4 osoby za celou dobu. Účastníci byli v neustále interakci, někdy ovšem ne vizuální. Ovšem v případě protestních pochodů ve městě také první řady logicky nejsou ve vizuálním kontaktu se

zadními řadami. Žádní účastníci se nechovali nezávisle na ostatních účastnících protestu. K otázce, zda šlo o akci sice koordinovanou, ale prováděnou jednotlivci s předem stanovenými úkoly, žalobce uvedl, že v žádném případě nešlo o aktivity prováděné jednotlivci. Pokud tam byli jednotlivci o své vlastní vůli, tak to byli novináři nebo tzv. „čumilové“, ti však nevstupovali za pásku. K otázce, zda někteří aktivisté zůstávali na místě i po dobu, kdy těžba neprobíhala a pokud ano, tak v jakém počtu, kde konkrétně zůstávali a zda se jednalo alespoň o částečné homogenní uskupení osob, žalobce uvedl, že ano, i v době, kdy těžba neprobíhala, zůstávaly na místě blokády tzv. hlídky, které byly centrálně organizované a které měly monitorovat, zda a kde se připravuje další kácení. Každý večer měli aktivisté pod vedením J.B. od 22. července pod vedením J.P. poradu, na které domlouvali další postup. K otázce, kolik účastníků se v jednotlivých dnech, časech a místech účastnilo, žalobce uvedl, že nemá přesné informace, ovšem byly to desítky účastníků. Přesné informace o počtu odvážených aktivistů má policie.

XII.

Další vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém dalším vyjádření uvedl, že je přesvědčen, i s ohledem na odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2013, sp. zn. 8 As 101/2011, že v projednávané věci je prioritní otázkou prokázání skutečnosti kolik osob, kdy a v jakých místech, a to jak v návaznosti na probíhající těžbu, tak ve vztahu k jednotlivým zásahům Policie ČR vůči konkrétním osobám, se pohybovalo v inkriminovaném období od 25.7.2011 do 12.8.2011 v lokalitě Ptačího potoka, tedy jakým konkrétním způsobem předmětná blokáda probíhala. Žalobce ve svém dalším vyjádření však žádné takové konkrétní informace nepředložil. Žalobce zde popisuje řadu událostí, které mnohdy nemají příčinnou souvislost s projednávanou věcí, avšak nikoli konkrétní průběh předmětné blokády. V předmětném případě od 25.7.2011 do 12.8.2011 probíhala tzv. blokáda aktivistů v lokalitě Ptačího potoka následujícím způsobem. Lokalita Ptačího potoka, tj. část Národního parku Šumava, má rozlohu přibližně 3,8 km². V uvedené lokalitě probíhaly jednotlivé dílčí blokády, a to vždy na jiném místě. Těchto dílčích blokád se vždy účastnilo zhruba 30 osob (vyjma dne 3.8.2011, kdy v uvedené lokalitě protestovalo cca 70 osob). Blokáda tedy probíhala tak, že např. dne 25.7. v jihozápadní části lokality protestovalo 30 osob, a to ve dvou oblastech vzdálených od sebe zhruba 1 km. Tyto osoby zde protestovaly od ranních hodin do odpoledne, tedy do doby než byla těžba zastavena. Následující den např. v severní a jižní části lokality, tedy i ve vzdálenosti několika kilometrů od místa včerejší blokády, protestovalo opět od ranních hodin do odpoledne cca 10 osob v každé oblasti, kde probíhala těžba. Tento den přitom probíhala těžba ve třech oblastech, které jsou od sebe vzdáleny i několik kilometrů. Situace na místě tedy vypadala tak, že jednotlivé dny probíhající blokády se na jiném místě, či místech v lokalitě Ptačího potoka (vždy se jednalo o prostor velký zhruba jako několik fotbalových hřišť), na kterém se pohybovala zhruba desítka osob. Tyto jednotlivé osoby byly od sebe vzdáleny desítky, či stovky metrů. Některé osoby postávaly a posedávaly po lese, jiné byly připoutány ke stromům, či v nich zavěšeny. V žádném případě se tedy nemohlo jednat o shluk osob. Ostatně i účastníci této blokády sami opakovaně veřejně deklarovali, že se žádného shromáždění neúčastní, že jsou vdané lokalitě sami jako jednotlivci. Konkrétně probíhala předmětná blokáda dle zmonitorování akce žalovaný (což dokládá přehlednými mapami) takto: dne 25.7.2011 se cca 30 osob pohybovalo v lokalitě č. 1 a 2, dne 26.7.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 1, 3 a 4, dne 27.7.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitě č. 1, 3 a 4, dne 28.7.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 1, 2, 3 a 4, dne 29.7.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 3 a 5, dne 30.7.2011 blokáda neprobíhala, dne 31.7.2011 blokáda neprobíhala, dne 1.8.2011

se opět cca 30 osob pohybovalo v lokalitě č. 3, 4 a 5, dne 2.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 3 a 4, dne 3.8.2011 se zhruba cca 70 osob pohybovalo v lokalitách č. 3, 4, 5 a 6, dne 4.8.2011 se opět cca 30 osob pohybovalo v lokalitě č. 3, dne 5.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitě č. 4, dne 6.8.2013 se zhruba stejný počet pohyboval v lokalitě č. 3 a 4, dne 7.8.2013 blokáda neprobíhala, dne 8.8.2011 se opět cca 30 osob pohybovalo v lokalitách č. 3 a 4, dne 9.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 4 a 6, dne 10.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 3 a 10 dne 11.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 3 a 4 a 10, dne 12.8.2011 se zhruba stejný počet osob pohyboval v lokalitách č. 3 a 10 ode dne 13.8.2011 již blokáda neprobíhala - ukončili ji sami aktivisté. Za celou dobu blokády tedy v lokalitě Ptačího potoka aktivně protestovalo zhruba 600 až 700 osob (nemluvě o dalších osobách, které se v uvedené lokalitě zdržovaly a vyjadřovaly svůj nesouhlas s probíhající těžbou). Policie však za celou dobu blokády zasáhla pouze proti 212 osobám (příčemž vůči některým opakovaně). Pokud je možné považovat za shromáždění teprve současnou přítomnost více osob na konkrétním místě a v konkrétním čase, resp. pokojný shluk více osob k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, tedy shluk osob, který má jasnou místní, časovou a názorovou jednotu, přičemž je nutné, aby tyto podmínky byly splněny současně, je pak dle názoru žalovaného zřejmé, že se v uvedeném období v dané lokalitě shromáždění nekonalo, natož že probíhalo jedno kontinuální shromáždění od 25.7. do 12.8.2011. Jak již bylo uvedeno, blokáda probíhala vždy ve zcela jiné oblasti, či oblastech a nikoli za účasti totožných osob. Tyto oblasti byly od sebe vzdáleny i v řádu kilometrů. Nehledě na skutečnost, že samotná dílčí blokáda probíhala od ranních hodin až do doby ukončení těžby, tj. nejpozději do odpoledne téhož dne. Poté, co byla těžba ukončena, se účastníci blokády rozešli a následující den, pokud probíhala těžba, se opět uskutečnila dílčí blokáda, a to opět v jiné lokalitě, či lokalitách. Z uvedeného je zřejmé, že se v žádném případě nemohlo jednat o jedno kontinuální shromáždění z hlediska místního ani časového. Pokud bychom na uvedené shromáždění pohlíželi jako na jedno kontinuální shromáždění probíhající od 25.7. do 12.8. 2011, pak by zcela jistě toto shromáždění muselo probíhat kontinuálně, tj. bez přerušení. To se však v daném případě nedělo, tedy nebyla naplněna podmínka místní a časové jednoty. S ohledem na uvedené je žalovaný přesvědčen, že na blokádu aktivistů v lokalitě Ptačího potoka, probíhající od 25.7. do 12.8.2011 nelze v žádném případě nahlížet jako na jedno kontinuální shromáždění. Není ani logicky možné, aby žalovaný opakovaně rozpustil shromáždění, které přitom nadále a kontinuálně, jak uvádí žalobce, pokračuje. S ohledem na roztržitost uvedené blokády, jak je popsána (jednotlivé dny za účasti nikoli totožných osob v odlišných oblastech), by bylo možno eventuálně na tuto situaci pohlížet jako na jednotlivá dílčí shromáždění. Ovšem i v tomto případě by musely být splněny podmínky, které samotné shromáždění determinují, tj. muselo by se v každém konkrétním případě jednat o shluk osob, který má jasnou místní, časovou a názorovou jednotu. Žalovaný je přesvědčen, že ani tyto podmínky nebyly v daném případě splněny. Jak již bylo uvedeno, jednotlivé dílčí blokády probíhaly tak, že v lese na prostoru o velikosti několika fotbalových hřišť bylo v terénu rozeseto zhruba 10 až 30 aktivistů. Tyto jednotlivé osoby byly od sebe vzdáleny desítky, či stovky metrů. Některé osoby postávaly a posedávaly po lese, jiné byly připoutány ke stromům, či v nich zavěšeny. V žádném případě se tedy nemohlo jednat o shluk osob, což je základním předpokladem pro vznik shromáždění. Žalovaný je přesvědčen, že předmětná blokáda probíhala jako koordinovaná akce jednotlivců, kteří měli předem jasné stanované úkoly, na kterou nelze nahlížet jako na shromáždění. Tato forma akce vyplynula ze situace vzniklé po vydání předběžného opatření Okresního soudu v Klatovech, kdy hnutí DUHA formálně reagovalo na zákaz organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti osob, které by zabráňovaly těžbě v dané lokalitě, nicméně v blokáde bylo i nadále pokračováno v podstatě shodným způsobem, ovšem organizátory a účastníky se staly jednotlivé fyzické osoby, které

jsou s hnutím DUHA jednoznačně propojeny a spojeny. Tím, dle názoru žalované, v podstatě došlo k obcházení výše zmíněného předběžného opatření Okresního soudu v Klatovech. Žalovaný uvedl, že opětovně uvádí, že zásah policistů směřoval pouze proti konkrétním osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání v předmětné lokalitě, tj. pouze proti osobám, které vstupovaly v lese na jednotlivá stanoviště, kde se prováděla asanační těžba, manipulace nebo doprava dřeva i přesto, že tyto prostory byly řádně označeny páskou a cedulemi s nápisy „Zákaz vstupu“. V těchto prostorech se účastníci blokády zdržovali neoprávněně, a to i přes výzvy zaměstnanců NP Šumava a příslušníků Policie ČR, aby vyznačený prostor opustili. Tímto jednáním se účastníci blokády dopouštěli přestupku podle ustanovení § 53 odst. 1 písm. i) lesního zákona a přestupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. K zákrokům proti jednotlivcům dopouštějícím se přestupků docházelo teprve po marné výzvě pracovníků NP Šumava, následné neúspěšné intervenci policejního antikonfliktního týmu a po další marné výzvě příslušníků Policie ČR. Tyto výzvy byly směřovány k dobrovolnému opuštění určeného prostoru, kde probíhala asanační těžba. Uvedený zákrok vždy směřoval pouze vůči osobám, které se nacházely ve vyznačeném prostoru, kde probíhala těžba, či manipulace se dřevem. Za tímto vyznačeným prostorem policie nijak nezasahovala, a to nejen vůči účastníkům blokády, ale i vůči ostatním osobám, které se v dané lokalitě nacházely, např. i místní obyvatelé, kteří naopak vyjadřovali svůj souhlas s probíhající těžbou a nesouhlas s činností aktivistů. Je tedy nesporné, že příslušníci Policie ČR nikterak nezasahovali vůči osobám, které nevnikaly do vyznačeného prostoru, kde probíhala těžba, či manipulace se dřevem. Těmto osobám nebylo ze strany žalovaného nikterak bráněno v pokojném vyjádření jejich názoru, respektive v jejich setrvání v lokalitě Ptačího potoka. Žalovaný dále uvedl, že je přesvědčen, že z jeho strany neproběhl žádný úkon, ani zákrok, který by směřoval k rozpuštění shromáždění. Je naprosto nepřipustné takové zobecnění, k jakému dospěl ve svém rozhodnutí soud, kdy je každý zákrok směřující vůči jakémukoliv účastníku shromáždění vykládán jako „dílní zásah směřující k vykazování a vyvádění z místa protestu“ a v důsledku toho směřující k rozpuštění shromáždění. Účast na konaném shromáždění nezaručuje jeho účastníkovi absolutní beztrestnost a neumožňuje mu dopouštět se protiprávního jednání s odvoláním na právo shromažďovací. Ostatně samotný zákon o právu shromažďovacím se zákrokem vedoucím proti jednotlivým účastníkům počítá a takový zákrok rozhodně neposuzuje jako zákrok směřující k rozpuštění shromáždění. Jako zákrok směřující k rozpuštění shromáždění totiž může být chápán pouze takový zákrok, který má takovou intenzitu a je veden proti takovému počtu účastníků shromáždění, že je reálně schopen shromáždění ukončit, případně i zákrok, který sice nenaplnuje tyto znaky, ale je veden s úmyslem shromáždění rozpustit. Žalovaný konstatoval, že opětovně poukazuje na ustanovení § 13 shromažďovacího zákona. Dle tohoto ustanovení může svolavatel nebo účastník shromáždění proti rozpuštění shromáždění podat do 15 dnů námitky u soudu. Soud pak rozhodne, zda shromáždění bylo nebo nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení se jinak přiměřeně použijí ustanovení soudního řádu správního. V shromažďovacím zákoně stanovená lhůta 15 dnů představuje výjimku z jinak obecně stanovené 2 měsíční lhůty k podání žalob dle soudního řádu správního. Pokud svolavatel či účastník rozpuštěného shromáždění tuto lhůtu zmešká, správní soud se jeho návrhem na zahájení řízení (námitkami) nemůže pro opožděnost zabývat, protože by je měl s poukazem na ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s.ř.s. obligatorně odmítnout. Zmeškání této lhůty totiž nemůže být správním soudem z žádného důvodu prominuto, jak je výslovně uvedeno v kogentním ustanovení § 72 odst. 4 s.ř.s.. V projednávaném případě se nemohlo jednat o jedno kontinuální shromáždění konané od 25.7. do 12.8.2011. Pokud bychom teoreticky přistoupili na alternativu, že v této době v lokalitě Ptačího potoka probíhalo několik dílčích shromáždění, pak v případě podání námitek dne 12.8.2011, je možné projednat pouze shromáždění konaná ode dne 29.7.2011, ve zbývajících částech je pak nutné námitky pro opožděnost odmítnout. Žalobce své podání nazval

jako „správní žaloba proti nezákonnému zásahu policie“, přestože se v petitu svého podání domáhá rozhodnutí o nezákonném rozpuštění shromáždění. Pokud bychom na podání žalobce pohlíželi dle ustanovení § 82-87 s.ř.s., tedy jako na návrh ve věcech řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, pak by žalobce svoji žalobu podal včas, tj. v zákonné 2 měsíční lhůtě. Avšak s ohledem na ustanovení § 85 s.ř.s. by tato žaloba byla nepřípustná, jelikož se žalobce domáhá pouze určení, že zásah byl nezákonný. Žalovaný uzavřel, že blokádu aktivistů probíhající od 25.7. do 12.8.2011 není možné nahlížet jako na shromáždění, a to ani jako na jednotlivá samostatná shromáždění probíhající v těchto jednotlivých dnech. Žalovaný neučinil žádný úkon, který by směřoval k rozpuštění shromáždění, ale konala pouze svoji zákonnou povinnost. Tedy zakročoval vůči jednotlivým osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání, čímž bezprostředně ohrožovaly nejen svůj život a zdraví, ale i život a zdraví ostatních osob, které se na daném místě též nacházely.

XIII.

Vyjádření účastníků při jednání dne 27.11.2013

Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

XIV.

Vyjádření účastníků při jednání dne 11.12.2013

Účastníci i při tomto jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

Žalobce dále uvedl, že Evropský soud pro lidská práva ve věci svobody shromažďovací vytvořil značnou judikaturu. Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce poukázal na článek D.K., který tuto judikaturu shrnul. Jednak z ní vyplývá, že formy shromáždění mohou být opravdu nejrůznější, a to včetně blokád, nebo obsazování budov, atd. Dále z ní vyplývá, že pro právo shromažďovací má velký význam načasování a místo shromáždění. V případě blokády na Šumavě bylo nezbytné zvolit takovou formu shromáždění, aby bylo dosaženo účelu shromáždění. Z dokazování vyplývá, že účelem shromáždění bylo především zamezení nezákonné těžbě a poškozování životního prostředí. Na situaci při blokádě na Šumavě plně dopadá zákon o právu shromažďovacím a ten je nutné vykládat nikoliv formalisticky, ale v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Nicméně i kdyby nešlo o shromáždění tak namítáme, že šlo o nezákonný zásah dle soudního řádu správního. Dále k otázce organizovanosti shromáždění, i přes obsáhlé dokazování k této otázce je žalobce přesvědčen, že je zcela irelevantní, zda šlo o shromáždění organizované či spontánní, protože zákon dopadá stejnou měrou na oba typy shromáždění. Nicméně je zjevné, že blokáda byla organizována, a to z večerních porad, společné strategie, plánování, rozdělování rolí, ale také z operativních přesunů na místě samém, kdy se rozptýlené skupinky přesouvaly podle situace i na jiná místa a komunikovaly spolu. Naprosto zásadní je, že kácení bylo shledáno jako nezákonné. Pokud újma na životním prostředí byla shledána jako malá, je otázkou, zda právě k tomu nepřispěli blokádníci tím, že se proti těžbě postavili. Malá újma může také znamenat to, že park nebyl zničen zcela. Z postupu policie je zřejmé, že jednala na politické zadání a nikoliv v souladu se zákony. Policie používá paragrafy zcela účelově, argumentuje lesnickým zákonem na jedné straně, ale zcela opomíjí zákon o ochraně přírody a krajiny, který je v národním parku primárně použitelný. Na jednu stranu policie argumentuje, že se účastníci dopouštěli protiprávního jednání, přestože v době blokády nebylo o žádném takovém deliktu rozhodnuto. Na druhou stranu policie odmítala vzít do úvahy nezákonnost jednání Správy národního parku právě s ohledem na to, že o

nezákonnosti nebylo rozhodnuto. To prokazuje jednostrannost přístupu policie. Údajná ochrana života a zdraví lidí v těžebním prostoru byla záminkou k umožnění nezákonné těžby. Pokud policie chtěla jednat v dobré víře, nepochybně by prověřila všechny podněty o nezákonnosti kácení, kterými se však vůbec nezabývala. Měla možnost si zákonné podmínky kácení ověřit u České inspekce životního prostředí, nebo Ministerstva životního prostředí. Nic takového však neučinila. Pokud by soud legitimizoval takovéto jednání policie, umožnil by i do budoucna podobný přístup, kdy policie chránila nezákonné jednání a nevyvodila z toho žádnou svoji odpovědnost. A to i poté, co byla shledána oficiálně nezákonnost těžby. Policie by tak i do budoucna mohla tvrdit, že nevěděla. Je nepodstatné kolik osob na místě bylo, kdo byl mimo pásku a kdo za páskou, protože osoby co nevstoupily do ohraničeného území mohly být od toho odrazeny právě výhružkami policie a předchozími nepřiměřenými zásahy proti účastníkům. V tomto by žalobce odkázal na zásadní svědectví svědka novináře, o jehož nezávislosti nejsou pochyby. Žalobce shrnul, že se jednalo o shromáždění lidí, které naplnilo podmínky zákona o právu shromažďovacím, které se snažilo zabránit nelegální těžbě, které využilo svoje právo na odpor, neboť byly vyčerpány veškeré prostředky k nápravě, ale státní orgány selhaly a také využily svého práva a své povinnosti předcházet škodám, jež upravuje občanský zákoník. Dle zákona o právu shromažďovacím nebyl naplněn žádný důvod k rozpouštění shromáždění. Zásahy byly vedeny především vůči lidem v těžebním prostředí a právě to bylo zásadní místo pro shromáždění, jak si ho účastníci vybrali v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva, protože na jiném místě by účelu shromáždění nebylo dosaženo. Nicméně tím není dotčena možnost, že došlo i k jinému nezákonnému zásahu, jak vůči žalobci, tak vůči ostatním účastníkům.

Žalovaný uvedl, že policie při dané bloádě postupovala v souladu se zákony a celým právním řádem, v žádném případě na jakoukoliv politickou objednávku, jak uvádí žalobce, a v době jednotlivých zásahů policie tato postupovala na základě všech dostupných relevantních informací a rozhodnutí jak soudních, tak orgánů státní správy týkající se legálnosti těžby v tom smyslu, že tato je zcela legální. Policie též řádně prošetřila veškeré stížnosti, podněty a podání jak žalobce, tak i ostatních účastníků bloády. Žalovaný je přesvědčen, že na celou bloádu není možné v žádném případě nahlížet jako na shromáždění dle zákona o právu shromažďovacím, natož na jedno kontinuální shromáždění, které by probíhalo nepřetržitě od 25. července do dle výpovědi svědků až nejméně 14. srpna. Dle názoru žalovaného není ani logicky možné, aby policie opakovaně rozpustila shromáždění, které přitom mělo nadále a kontinuálně trvat po celou dobu. Žalovaný je přesvědčen, že na základě všech provedených důkazů bylo nepochybně prokázáno, že předmětná bloáda probíhala jako zcela možná i profesionálně koordinovaná akce jednotlivců, kteří měli předem jasně stanovené úkoly, na které nelze nahlížet jako na jedno kontinuální shromáždění, když samotná bloáda probíhala značně roztříštěně ve velkém prostoru, po konkrétně stanovené časové úseky, zpravidla od ranních hodin do odpoledne, některé dny neprobíhala vůbec. Tudíž podle názoru žalovaného, v žádném případě nemohly být splněny zásadní předpoklady a podmínky, které jasně determinují výraz shromáždění tak, jak jej míní zákon o právu shromažďovacím. Je naprosto nepřipustné takové zobecnění, ke kterému dospěl soud ve svém původním rozhodnutí, tedy, že každý zákrok směřující vůči kterémukoliv účastníkovi té bloády je vykládán jako zásah směřující k rozpouštění shromáždění. Účast na jakémkoliv shromáždění jeho účastníkovi nezaručuje jeho absolutní beztrestnost a neumožňuje mu dopouštění se protiprávního jednání, s odvoláním na právo shromažďovací. Ostatně i samotný zákon o právu shromažďovacím počítá se zákrokem vedoucím proti jednotlivým účastníkům a takový zákrok rozhodně neposuzuje jako zákrok směřující k rozpouštění shromáždění. Jako zákrok směřující k rozpouštění shromáždění může být totiž chápán pouze takový zákrok, který má takovou intenzitu a je veden proti takovému počtu účastníků, že je reálně schopen

shromáždění ukončit, případně i zákrok, který sice nenaplnuje tyto znaky, ale je veden s cílem shromáždění rozpustit. Žádný takový zákrok žalovaný neučinil, ani to nebylo jeho úmyslem, pouze plnil svoji zákonnou povinnost a zakročoval vůči jednotlivým osobám z důvodu jejich protiprávního jednání a ohrožení života a zdraví. Předmětné řízení bylo zahájeno podáním žalobce ze dne 10.8.2013, tedy návrhem proti nezákonnému zásahu policie a podanými námitkami proti rozpuštění shromáždění. Žalovaný opětovně poukazuje na ustanovení § 13 zákona o právu shromažďovacím. Dle tohoto ustanovení je možné podat tyto námitky soudu do 15-ti dnů. Pokud účastník tuto lhůtu zmešká, soud musí jeho žádost obligatorně odmítnout. Zmeškání této lhůty nemůže být správním soudem prominuto, jak výslovně uvádí ustanovení § 72 odst. 4 s.ř.s. Jak bylo uvedeno, žalobce je přesvědčen, že na blokádu nelze nahlížet jako na jedno kontinuální shromáždění. Pokud bychom teoreticky přistoupili na možnost, že na tuto blokádu je možné nahlížet jako na jednotlivá dílčí shromáždění, pak v případě podání žaloby dne 12. srpna 2011 by bylo možné projednat pouze shromáždění konaná ode dne 29.7.2011 a ve zbývající části by tyto námitky musely být soudem obligatorně pro opožděnost odmítnuty. Žalovaný současně podotýká, že žalobce své podání nazval jako správní žaloba proti nezákonnému zásahu policie, přestože se v petitu svého podání domáhá rozhodnutí o nezákonném rozpuštění shromáždění. Pokud bychom na uvedený návrh pohlíželi podle ustanovení § 82-87 s.ř.s. tedy jako návrh ve věcech řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, pak by sice žalobce tuto žalobu podal včas, avšak dle ustanovení § 85 s.ř.s. by tato žaloba byla dle názoru žalovaného nepřípustná, jelikož se žalobce pouze domáhá určení, že zásah byl nezákonný.

XV.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11.12.2013, č.j. 57 A 66/2011-357

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 11.12.2013, č.j. 57 A 66/2011-357, pod výrokem I. rozhodl, že „*Shromáždění, konané ode dne 25.7.2011 nejpozději do dne 12.8.2011 v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava, nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem.*“ Pod výrokem II., že „*Návrh se v části, ve které se navrhovatel domáhal uložení zákazu odpůrci pokračovat v porušování navrhovatelova práva pokojně se shromažďovat, odmítá*“ a pod výrokem III. byla žalobci přiznána náhrada nákladů řízení.

XVI.

Kasační stížnost žalovaného

Žalovaný v kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí s vymezením pojmu shromáždění. Případy projednávané před Evropským soudem pro lidská práva se týkaly demonstrací v tradičním slova smyslu, tedy shluku osob na veřejných prostranstvích s cílem upozornit na nějaký problém. Po celou dobu kácení stromů se nekonalo žádné takové tradiční shromáždění. Podle stěžovatelky není dáno právo zvolit si pro konání shromáždění libovolné místo. Je sice vhodné, aby zvolené místo odpovídalo účelu shromáždění, ale to neznamená, že lze libovolně porušovat jiné právní předpisy, např. vstupovat na cizí pozemky. Konkrétně z rozsudku ve věci Appleby proti Spojenému království lze dovodit, že při konání shromáždění na pozemku cizího vlastníka bez jeho souhlasu je nutné zvážit, zda nelze vyjádřit názor efektivně a přitom bez narušení vlastnického práva. Svolavatel mohl shromáždění svolat i mimo prostor těžby. Pokud jde o „sit-ins“, nejde o nyní posuzovanou situaci. V uzavřené budově lze přítomné osoby považovat za jedno shromáždění, nelze tak však posuzovat osoby ve volné přírodě. Lokalita Ptačího potoka nemá žádné konkrétní hranice. Pokud jde o „dynamický sit-in“, názor krajského soudu by umožňoval, aby za totéž shromáždění byly považovány i případy, kdy by se těžaři přesunuli např. o 100 km jinam v národním parku. To považuje žalovaný za

absurdní. Žalovaný je přesvědčen, že složitou problematiku zákonnosti těžby nelze bagatelizovat s tím, že právní názor si lze učinit pouze nahlédnutím do zákona. Příslušné orgány rozhodovaly o zákonnosti těžby déle než dva roky a věc dosud není finálně rozhodnuta, neboť Správa podala proti rozhodnutí ministerstva žalobu k Městskému soudu v Praze. Česká inspekce životního prostředí uvedla v protokolu ze dne 21. 7. 2011, že po provedení místního šetření nezahájí řízení o zákazu činnosti v oblasti Ptačího potoka, a že dle jejího názoru nebyla v té době ani čase nutná výjimka podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalovaný také připomněl usnesení Okresního soudu v Klatovech o nařízení předběžného opatření. Bylo by absurdní předpokládat, že soud svým rozhodnutím poskytne ochranu nelegální činnosti. Česká inspekce životního prostředí uložila Správě pokutu, na kterou poukazuje krajský soud, avšak za zásah do biotopu tetřeva (vytváření ploch bez stromového patra). Jediným relevantním dokumentem, který určuje správu území, je Plán péče o NP Šumava, jehož účinnost byla prodloužena na období 2011 – 2013 Protokolem o schválení plánu péče ze dne 10.8.2011. Provedené asanační zásahy jsou s tímto dokumentem zcela v souladu. Žalovaný také zdůraznil, že kácení stromů napadených kůrovcem probíhalo tzv. nahodilou těžbou (§ 2 písm. n) lesního zákona) za účelem zpracování stromů suchých, vyvrácených, nemocných nebo poškozených. Podle § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně přírody a krajiny není k nahodilé těžbě nutný souhlas orgánu ochrany přírody podle § 56 téhož zákona. Nahodilá těžba není „záměrem“ ani „činností“ podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů. Podle § 45b odst. 1 téhož zákona se řádné hospodaření prováděné v souladu s právními předpisy, tedy i nahodilá těžba, nepovažuje za poškozování evropsky významné lokality zařazené v soustavě NATURA 2000. Nahodilou těžbou tedy nemohlo dojít k zásahu do biotopu tetřeva, kvůli jehož ochraně byla předmětná lokalita zařazena do soustavy NATURA 2000. Národní park Šumava je podle nařízení vlády č. 163/1991 Sb., kterým se zřizuje Národní park Šumava, rozdělen do tří zón. Oblast těžby spadá do 2. zóny „řízená přírodní“, neboť ji tvoří z 80 % nepůvodní kulturní les vysázený člověkem. Podle § 9 odst. 4 nařízení se v lesích 2. a 3. zóny připouští použití běžných těžebních technologií s vyloučením těžkých těžebních strojů, což Správa respektovala. Kácení bylo v souladu s hospodářským plánem pro LHC Šumava a s Plánem péče o Národní park Šumava. Správa postupovala i v souladu s § 32 odst. 1 lesního zákona, podle kterého je vlastník povinen provádět taková opatření, aby zabránil vlivu škodlivých činitelů na les, a podle § 32 odst. 2 téhož zákona, podle něhož je vlastník lesa povinen činit bezodkladná opatření k odstranění mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (vč. větrných kalamit a přemnožení škůdců) a zmírnění jejich následků. Podle § 32 odst. 6 lesního zákona musí vlastník lesa hospodařit s lesem tak, aby nebyly ohroženy sousední lesy, a podle § 33 odst. 1 lesního zákona je povinen přednostně provádět nahodilou těžbu tak, aby nedocházelo k vývinu, šíření a přemnožení škodlivých organismů. Účelem zákonného shromáždění nemůže být „přímá akce“, tj. svémocné fyzické bránění jinému v určité činnosti. Listina chrání projevy názorů slovem, písmem, tiskem či jiným obdobným způsobem, nikoli přímou akcí. Ostatně ani sami účastníci neoznačují akci jako shromáždění, nýbrž jako blokádu. Názor nelze projevovat fyzickou silou, za kterou je potřeba považovat i pasivní odpor, k jehož překonání je třeba síly. Soud v rozporu s výpověďmi svědků dovodil, že účelem akce byl projev názoru, ačkoli sami účastníci vypověděli, že na blokádu přijeli s účelem zabránit dělníkům v práci. To, že se aktivisté starali o „PR“, ještě nedělá z blokády shromáždění. Soud účelově zdůraznil, že se aktivisté pohybovali minimálně po dvou, aby mohl dovodit existenci shromáždění, ačkoli účelem pohybu po skupinkách nebylo vyjádření názoru, ale efektivnější fyzická blokáda práce dělníků. Účelová argumentace, že se aktivisté pohybovali po skupinkách, není v rozporu s tvrzením, že se aktivisté pohybovali po značně rozlehlém území a byli od sebe vzdáleni desítky až stovky metrů. Ani to, že aktivisté měli společný cíl a byli organizováni, samo

o sobě neznamená, že se jednalo o shromáždění. Pokud shromáždění nebylo včas oznámeno, nemohla si policie na místě ověřit, že se skutečně jedná o shromáždění. V projednávaném případě navíc nešlo o standardní situaci (např. shluk osob s transparenty na náměstí) a nebylo tak na první pohled zřejmé, že se jedná o shromáždění. Zároveň není pravdivé tvrzení soudu, že stěžovatelka situaci nevyhodnocovala. Vyhodnocení situace probíhalo po celou dobu a na jeho základě stěžovatelka dospěla k závěru, že blokáda nebyla shromážděním, mimo jiné také proto, že akce postrádala místní a časovou jednotu. Soud vyhodnotil shromáždění jako kontinuální také proto, že účastníci blokády společně nocovali mimo oblast těžby a domlouvali se na dalším postupu, a dále, že po celou dobu měla blokáda jednotné velení v počtu 5 až 8 lidí. Žalovaný namítal, že mu nebyly tyto skutečnosti známy v době blokády. Nebylo po něm možné požadovat, aby takové skutečnosti hodnotil, zvláště když účastníci blokády tvrdili policistům na místě, že se blokády účastní jako jednotlivci. Žalovaný zasahoval na místě samém pouze proti osobám, které se dopouštěly protiprávního jednání. Je nepochybné, že pokud by bylo cílem policie rozpustit shromáždění, měla dostatek prostředků a sil k tomu, aby takového cíle dosáhla a zamezila i pokračování shromáždění. Policie však nepřistoupila k takovým krokům a nečinila žádné zásahy vůči občanům shromážděným mimo těžební prostor. V zákoně o právu shromažďovacím nemá oporu extenzivní výklad soudu, že jakýkoli zákrok vůči přestupcům je úkon či zákrok směřující k rozpouštění shromáždění, tento zákon naopak počítá se zákrokem proti osobám dopouštějícím se přestupků v rámci shromáždění. Výklad přijatý soudem je absurdní, neboť by znamenal, že jakákoli osoba účastníci se shromáždění má neomezené právo páchat přestupky, vůči nimž policie nemůže zasáhnout.

XVII.

Vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že judikatura Evropského soudu pro lidská práva dovodila princip neformálnosti shromáždění. Na nezákonnost těžby upozorňoval žalobce stěžovatelku již dne 19.7.2011, jak plyne z úředního záznamu z téhož dne. Žalobce výslovně uvedl, které zákonné výjimky chyběly Správě k zahájení těžby. Žalovaný však zcela ignoroval toto oznámení, ačkoli disponoval řadou pracovníků s právním vzděláním, kteří mohli prostudovat zákon a ověřit, že výjimky skutečně chybí. Také mohl požádat o stanovisko příslušné orgány, např. Českou inspekci životního prostředí. Nic však neučinil. Nemohl proto tvrdit, že situaci adekvátně zhodnotil a že měl zásah proti aktivistům dostatečně podložen. Zákon o ochraně přírody a krajiny je *lex specialis* vůči lesnímu zákonu. Jeho úprava má proto přednost a nelze ji obcházet poukazem na ustanovení lesního zákona. Rovněž nelze argumentovat Plánem péče, neboť byl v době počátku těžby zastaralý a nelze jím nahrazovat udělení výjimek dle zákona. Z Plánu péče (s. 76) navíc plyne, že „zásahy do lesních porostů je nutno provádět se zvýšeným ohledem na zachování vhodného biotopu pro tetřevy“. V současné době navíc existuje pravomocné rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 2.10.2013, čj. 1208/510/2012, 87710/ENV/12, o nezákonnosti těžby, tudíž polemiky o její zákonnosti jsou bezpředmětné. Podle žalobce je v pořádku a běžné, že cílem shromáždění může být i fyzicky bránit jinému v určité činnosti (např. cyklojízdy s cílem blokovat dopravu). Blokáda navíc probíhala v krajní nouzi, neboť byl přímo ohrožen zákonem chráněný zájem a žalovaná sama proti nezákonnému kácení nic nečinila. Formální rozpouštění shromáždění však i tak mělo předcházet samotnému zákroku či výzvě k opuštění místa. Kontinuálnímu charakteru shromáždění nebránily přestávky mezi jednotlivými dny blokády, neboť je běžné, že i v rámci jednodenního shromáždění udělají účastníci přestávku (např. na oběd). Policisté si nutně museli všimnout, že účastníci blokády byli organizovaní, neboť to bylo zřejmé.

XVIII.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2015, č.j. 8 As 39/2014-56

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18.11.2015, č.j. 8 As 39/2014-56, rozhodl, že „Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11.12.2013, č.j. 57 A 66/2011 - 357, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení“.

XIX.

Vyjádření účastníků při jednání dne 17.2.2016

Žalovaný při jednání odkazem na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2015, č.j. 8 As 39/2014-56, shrnuté Nejvyšším správním soudem v právní větě „Námítky proti rozpuštění shromáždění podle § 13 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, lze zpravidla uplatnit v případě „tradičních“ shromáždění, kde není pochyb, že se o shromáždění jedná a o tom, že bylo rozpuštěno. Zásahovou žalobu lze podat proti faktickému konání správního orgánu, který, dle žalobního tvrzení, provedl zásah a nezákonnost jeho postupu je spatřována právě v tom, že nezohlednil výkon ústavně zaručeného práva. Oba uvažované procesní prostředky obrany však zpravidla předpokládají odlišná žalobní tvrzení“, doplnil žalobu způsobem odpovídajícím „zásahové žalobě“.

XX.

Doplnění a upřesnění žalobních tvrzení

Žalobce v listině označené slovy „Doplnění a upřesnění žalobních tvrzení“ uvedl, že „s ohledem na právní názor Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 18.11.2015, č.j. 8 As 39/2014 - 56, podle kterého žalobce nedostatečně vysvětlil, jak docházelo k realizaci jeho práv a k zásahu do nich, reaguje doplněním, nebo spíše upřesněním tvrzení tímto způsobem. Žalobce v rámci blokády nelegálního kácení dělal organizátora a tiskového mluvčího shromáždění občanů formou blokády na Ptačím potoce na Šumavě v roce 2011. Jak bylo od samého počátku zřejmé a jak bylo později doloženo mnoha rozhodnutími soudu, České inspekce životního prostředí i zprávami veřejného ochránce práv, kácení bylo v této lokalitě (ale i v dalších) nelegální. Spolu s jinými se žalobce snažil tomuto nezákonnému konání zabránit především tím, že spoluorganizoval blokádu a dával vyjádření tisku. Sám se snažil dostávat do kontaktu s Policií ČR co nejméně, protože měl na starosti styk s médii, kontakty na právníky, kteří je zastupovali, se Správou Národního parku Šumava, s Českou inspekcí životního prostředí, s Ministerstvem životního prostředí a s Inspektorátem bezpečnosti práce. Nicméně nejméně ve dvou případech dne 28.7.2011 žalobce vstoupil do území, které bylo ohraničeno plastovou páskou s nápisem policie, za kterou Policie ČR umožňovala dřevorubcům najatým správou Národního parku Šumava nelegální těžbu, a to tím způsobem, že vykazovala, případně vynášela účastníky blokády z tohoto prostoru. V případě žalobce se jednalo o kontakt a předání věcí tzv. stromolezcům. To byli účastníci blokády, kteří byli přivázáni vysoko v koruně stromu tak, aby zabránili jeho pokácení. Tito účastníci žalobce požádali nejprve mobilem a později hlasem (od stromu k hranici zapáskovaného pozemku to bylo jen pár desítek metrů), aby jim žalobce něco přinesl, později jim z vlastní iniciativy nesl buchty. V prvním případě ještě, než došel k obsazenému stromu, byl žalobce zastaven policistou, který jej hlasitě upozornil, že je v zakázaném území a že má prostor okamžitě opustit. Tuto výzvu žalobce uposlechl a prostor opustil. Podruhé se situace opakovala s tím, že žalobce stihl předat lezcům balíček a pak byl znovu vykázan, domnívá se, že jiným policistou. Proto od dalších pokusů dostat se k blokádníkům za pásku upustil. Policie

ČR tedy zasáhla tímto svým jednáním nejen do práva žalobce se spolu s ostatními shromažďovat formou blokády, ale i do jeho práva postavit se na odpor nevratnému poškození ústavně chráněné hodnoty životního prostředí, když jiné prostředky ochrany byly znemožněny a vyčerpány (čl. 23 ve spojení s čl. 35 Listiny základních práv a svobod) a do jeho práva a zároveň povinnosti počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na přírodě a životním prostředí (§ 415 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník). Spolu s tím docházelo i k zásahům do osobní svobody žalobce tím, že jemu i ostatním účastníkům blokády bylo policií znemožňováno se volně pohybovat v této oblasti, aniž by k tomu byl jakýkoliv zákonný důvod“.

XXI.

Sdělení žalovaného

Žalovaný v listině označené slovy „*Sdělení žalované*“ uvedl, že žalobce v projednávané věci při jednání dne 17.3.2016 změnil svůj návrh tak, že v souladu s ustanovením § 82 s.ř.s. požaduje určení toho, že zásah žalovaného učiněný vůči žalobci byl nezákonný. Žalobce tedy změnil svůj návrh na tzv. zásahovou žalobu, kdy požaduje, aby soud určil, že zásah (již provedený) byl nezákonný. Celý nyní vedený spor je tedy nutné posuzovat pouze ve vztahu k žalobci a jemu přesně specifikovanému údajnému nezákonnému zásahu. Právě při tomto jednání žalobce uvedl, že dne 28.7.2011, měl být vůči žalobci ze strany žalovaného učiněn nezákonný zásah spočívající v tom, že měl být osloven příslušníkem Policie ČR, aby opustil prostor těžby vymezený páskou. O skutečnosti, že uvedený zásah byl vůči žalobci učiněn tento konkrétní den, byl žalobce přesvědčen s ohledem na skutečnost, že právě tento den měla probíhat, podle vyjádření žalobce, „PR akce parku,“ kdy měly být těžařům rozdávány koláče. Mimo tento údajně nezákonný zásah měl být vůči žalobci proveden ještě jeden obdobný zásah, i když při jednání žalobce nebyl schopen specifikovat, kdy měl tento zásah proběhnout, tedy který konkrétní den. Žalobce při jednání též uvedl, že za nezákonný zásah považuje i samotné vyznačení těžebního prostoru páskou. Ve svém doplnění a upřesnění žalobních tvrzení, žalobce uvádí, že nezákonný zásah měl proběhnout nejméně ve dvou případech dne 28.7.2011, kdy měl údajně vstoupit do území, které bylo ohrazeno plastovou páskou s nápisem policie, v tomto prostoru byl zastaven policistou, který jej upozornil, že má prostor opustit, což žalobce učinil. K tvrzení žalobce je třeba uvést, že základem žalobní legitimace je kumulativní splnění podmínek, tedy že žalobce musí být přímo zkrácen na svých právech konkrétním nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením, které není rozhodnutím, a který byl zaměřen přímo proti němu. Přičemž je to právě žalobce, který musí jasně, konkrétně a srozumitelně údajný nezákonný zásah specifikovat, tedy určit kdo, kdy a kde vůči žalobci nezákonný zásah učinil a tato svá tvrzení musí žalobce prokázat. Přičemž v případě tzv. deklaratorního rozhodnutí ohledně určení, že zásah byl nezákonný, soud vychází ze skutkového a právního stavu v době zásahu. Posouzení jednotlivých definičních znaků tvrzeného nezákonného zásahu představuje vždy úvahu ve věci samé, která v konečném důsledku může vést k zamítnutí žaloby se závěrem, že k tvrzenému zásahu vůči žalobci nedošlo, nebo že k němu sice došlo, nebyl však nezákonný, anebo sice nezákonným byl, avšak žalobce jím nebyl přímo zkrácen na svých subjektivních právech. Doplnění a upřesnění žalobních tvrzení žalobce je však značně vágní a neurčité. Žalobce oproti svému vyjádření ze dne 17.3.2016 upřesnil, že k nezákonnému zásahu mělo údajně dojít dne 28.7.2011, což spojoval s datem, kdy měly být těžařům rozdávány koláče. Z veřejně dostupných zdrojů je však zřejmé, že tato akce se však konala zcela jiný den. Žalobce k prokázání svých tvrzení taktéž nenavrhl jediný důkaz, kterým by své tvrzení prokázal. Je evidentní, že žalobce si vlastně ani není jist, kdy konkrétně mělo k údajnému nezákonnému zásahu dojít. Taktéž je třeba podotknout, že žalobce ani přesně nespecifikuje, kde mělo k údajnému nezákonnému zásahu dojít. Jak již bylo v probíhajícím řízení

prokázáno, rozloha lokality Na Ztraceném, kde probíhala v období od 25.7. do 12.8.2011 blokáda aktivistů, jejíž byl žalobce účastník a kde mělo dojít k údajnému nezákonnému zásahu vůči jeho osobě, je zhruba 4 km². Nicméně těžba, jak bylo v řízení již prokázáno, probíhala každý den v různých lokalitách. Například dne 25.7.2011 v jihozápadní části lokality protestovalo 30 osob, a to ve dvou oblastech vzdálených od sebe zhruba 1 km. Následující den přitom probíhala těžba ve třech oblastech, které jsou od sebe vzdáleny i několik kilometrů. Dne 28.7.2011, kdy mělo nakonec dle tvrzení žalobce dojít k nezákonnému zásahu vůči jeho osobě, probíhala těžba dokonce ve čtyřech různých lokalitách současně. Z tvrzení žalobce však není zřejmé, kde, tedy v jaké lokalitě, by mělo vůči žalobci dojít k nezákonnému zásahu. Taktéž je třeba uvést, že v řízení bylo zcela nepochybně prokázáno např. svědeckou výpovědí Bc. P.Š., vedoucího informační a strážní služby Národního parku Šumava, že prostor, kde probíhala těžba, byl vyznačován pracovníky informační a strážní služby Národního parku Šumava bezpečnostní tabulkou o standardních rozměrech a červenobílou páskou. Žádná z lokalit, kde probíhala těžba, nebyla označena plastovou páskou s nápisem policie, jak tvrdí žalobce. Pokud žalobce tvrdí, že k nezákonnému zásahu vůči jeho osobě došlo na „*území, které bylo ohraničeno plastovou páskou s nápisem policie*“, pak je třeba uvést, že žádná taková lokalita v inkriminovanou dobu na území Lokality na Ztraceném, ve které by probíhala těžba, nebyla vyznačena. Tudíž k žádnému takto specifikovanému zásahu vůči žalobci ani nemohlo dojít. Žalovaný konstatoval, že považuje za nutné upozornit, že pokud by se žalobce nadále domáhal určení, že vyznačení prostoru, kde probíhala těžba, bylo nezákonným zásahem vůči žalobci, pak v tomto ohledu musí být žalobní návrh jednoznačně zamítnut, protože bylo jasně prokázáno, že tyto prostory nebyly vyznačeny žalovaným. Žalovaný k celé věci považuje za nutné opětovně uvést, že na celém území NP Šumava je zakázáno táboření mimo vyhrazená místa, pořádání a organizování hromadných veřejných akcí mimo místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody a zakázán vstup mimo značené stezky. Aktivisté, včetně žalobce, jak tvrdí, však v průběhu inkriminované blokády vstupovali do lesa a na jednotlivá stanoviště, kde se prováděla asanační těžba, manipulace nebo doprava dřeva i přesto, že tyto prostory byly řádně označeny páskou a tabulkami s nápisem „Zákaz vstupu.“ Je zcela evidentní, že podle ustanovení § 20 zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon, ve znění platném v době údajného nezákonného zásahu vůči žalobci, bylo v lesích zakázáno vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu a bylo zakázáno vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví. Tímto jednáním se účastníci blokády, včetně žalobce, tedy evidentně dopouštěli přestupku podle ustanovení § 53 odst. 1 písm. h) a i) zákona lesního zákona, a přestupku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. V řízení též bylo nepochybně prokázáno, že k zákrokům proti jednotlivcům dopouštějícím se protiprávního jednání docházelo teprve po marné výzvě pracovníků NP Šumava. Podle výpovědi Bc. P.Š., vedoucího informační a strážní služby Národního parku Šumava, se v lokalitě Na Ztraceném pohybovalo po celou dobu v průměru okolo 14 pracovníků informační strážní služby vždy tak, aby byli dva pracovníci na to které pracoviště. Z uvedeného vyplývá, že žalobce ani neprokázal, zda byl skutečně k opuštění vyznačeného prostoru vyzván příslušníkem Policie ČR či zaměstnancem informační a strážní služby Národního parku Šumava. Pokud by žalobce vůbec kdy byl v inkriminované době vyzván příslušníkem Policie ČR, aby opustil vymezený prostor, ve kterém probíhala těžba, pak není možné, podle názoru žalovaného, na tento zásah pohlížet jako na zásah nezákonný. Práva a oprávnění Police České republiky jako bezpečnostního sboru jsou upravena prioritně zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který v ustanovení § 2 mimo jiné stanoví, že jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti a plnit další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Je zcela evidentní, že žalovaný pokud kteroukoli osobu v dané lokalitě v inkriminovanou dobu vyzval, aby vymezený prostor, kde probíhá těžba,

opustila, pak tak činil pouze z důvodu ochrany života, zdraví a majetku této osoby a též z důvodu jejího protiprávního jednání. Žalovaný je přesvědčen, že i pokud by byl žalobce v lokalitě Na ztraceném v inkriminované době vyzván příslušníkem Policie ČR, přestože žalobce toto své tvrzení do dnešního dne nikterak neprokázal, aby opustil vyznačený prostor, kde probíhala těžba, není možné tento zásah považovat za zásah, kterým by byl přímo zkrácen na svých subjektivních právech. Žalovaný též nemůže souhlasit s tvrzením žalobce, že „zasáhl nejen do jeho práva spolu s ostatními se shromažďovat formou blokády, ale i do jeho práva postavit se na odpor nevratnému poškození ústavně chráněné hodnoty životního prostředí, když jiné prostředky ochrany byly znemožněny a vyčerpány a do jeho práva a zároveň povinnosti počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na přírodě a životním prostředí. Spolu s tím docházelo i k zásahům do osobní svobody navrhovatele tím, že jemu i ostatním účastníkům blokády bylo policií znemožňováno se volně pohybovat v této oblasti, aniž by k tomu byl jakýkoli zákonný důvod.“ Žalovaný je přesvědčen, že do subjektivních práv žalobce nikterak nezasáhl. Jak již žalovaný uvedl výše, v současnosti je nutné pouze posuzovat, zda údajný nezákonný zásah spočívající v údajném oslovení žalobce příslušníkem Policie ČR, aby opustil vymezený prostor, kde probíhá těžba, byl zásahem, který by žalobce přímo zkrátil na jeho subjektivních právech. Žalovaný je přesvědčen, že nikoli. Předně není pravdivé tvrzení žalobce, že bylo zasazeno do jeho práva shromažďovacího, a to právě s ohledem na dosavadní výsledky uvedeného řízení, zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.11.2015, sp. zn. 8 As 39/2014. Žalovaný též nikterak nezasáhl do práva žalobce postavit se na odpor. Žalovaný žalobci nikterak nebránil volně se pohybovat v uvedené lokalitě. Pokud byl žalobce osloven, aby opustil vymezený prostor, pak se toto stalo pouze z důvodu jeho ochrany zdraví a života a s ohledem na skutečnost, že vstup do tohoto prostoru je zákonem zakázán.

XXII.

Vyjádření účastníků při jednání dne 22.3.2016

Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

Žalobce doplnil, že zásah žalovaného spočíval nejen v konkrétních výzvách, které vůči konkrétním osobám, z níž tedy jednou byl i žalobce, ale spočíval obecně ve vytváření situace, kdy bylo znemožňováno přítomným osobám naplnit ten účel jejich přítomnosti. Ze strany žalovaného je navozován stav, že i kdyby někomu byl nelegálně třeba bourán dům, tak ten člověk, přestože ví, že to bylo nelegální, tak by se nemohl dovolat prostě žádné pomoci, nemohl by zabránit vzniku škody, protože policie by formalisticky pořád jenom opakovala, že „tady toto podle našeho názoru je povolené“.

Žalovaný doplnil, že je třeba vycházet z okolností, které byly v době tvrzeného nezákonného zásahu, a to lze shrnout tak, že policie měla v té době informace, že probíhá nějaká těžba, bylo vydáno předběžné opatření Okresním soudem Klatovy, žalobce podal trestní oznámení k Územnímu odboru Klatovy, které to vyhodnocovalo a následně den po tom údajném zásahu 29-tého tak byla celá ta záležitost odložena s tím, že nebylo prokázáno, že by došlo ke spáchání jakéhokoliv trestného činu a potom ještě před tím samotným údajným nezákonným zásahem tak existuje protokol o kontrolním zjištění České inspekce životního prostředí z 21. července, ve kterém je jasně stanoveno a řečeno, že Česká inspekce životního prostředí nebude šetření zahajovat a nebude zahajovat jakékoliv řízení o omezení nebo zákazu činnosti v té oblasti, jelikož došla k názoru, že v tomto řízení Národní park a Chráněná krajinná oblast Šumava nepotřebuje výjimku podle ustanovení § 50 zákona č. 114/1992 Sb.

Takže v té době bylo evidentní, že probíhala jakási těžba, která i podle toho protokolu o kontrolním zjištění, byla zcela v pořádku, zaměstnanci parku vyznačili místo, lokalitu kde ta těžba probíhala páskou a cedulemi.

XXIII.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22.3.2016, č.j. 57 A 66/2011-566

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 22.3.2016, č.j. 57 A 66/2011-566, pod výrokem I. rozhodl, že: „*Námítky navrhovatele proti rozpuštění shromáždění konaného ode dne 25.7.2011 do dne 12.8.2011 v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava se zamítají.*“ Pod výrokem II., že: „*Návrh se v části, ve které se navrhovatel domáhal uložení zákazu odpůrci pokračovat v porušování navrhovatelova práva pokojně se shromažďovat, odmítá.*“ Pod výrokem III., že: „*Určuje se, že zásah odpůrce spočívající ve výzvě navrhovateli k opuštění vymezených prostor v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava dne 28.7.2011 byl nezákonný.*“ Pod výrokem IV., že: „*Ve zbytku se návrh zamítá.*“ A Pod výrokem V. a VI. rozhodl o náhradě nákladů řízení.

XXIV.

Kasační stížnost žalovaného

Žalovaný napadl výrok III. rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s.ř.s. Namítal, že v důsledku změny žaloby žalobce nadále požaduje určení zásahu jako nezákonného. Soud při určení nezákonnosti zásahu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Krajský soud však otázku zákonnosti těžby posuzuje na podkladě rozhodnutí, která byla vydána dávno po skončení údajného nezákonného zásahu. Jde především o stanovisko a opatření k nápravě ve věci postupu Správy Národního parku Šumava, Ministerstva životního prostředí a České inspekce životního prostředí ze dne 1.3.2012 sp. zn. 4064/2011/VOP/MPO Veřejného ochránce práv, rozhodnutí ČIŽP ze dne 24.8.2012, č. j. ČIŽP/42/OOP/SR01/1106446.013/12/CJL, ve spojení s rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 2.10.2013, č.j. 1208/510/2012,87710/ENV/12. Tato rozhodnutí byla napadena žalobou u Městského soudu v Praze a ke dni podání kasační stížnosti nebylo o žalobě rozhodnuto. Krajský soud rovněž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.8.2013, sp.zn. 2 Aps 7/2012. Takovým postupem se krajský soud evidentně odchýlil od ustanovení § 87 odst. 1 s.ř.s.

Základem žalobní legitimace k zásahové žalobě je podle žalovaného kumulativní splnění zákonných podmínek. Žalobce musí být přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem. Je to žalobce, který musí jasně a konkrétně nezákonný zásah specifikovat a určit, kdo, kdy a kde proti němu zásah učinil, a svá tvrzení prokázat. Žalovaný poukázal na část odůvodnění rozsudku krajského soudu (strana 86) s tvrzením soudu, že pokud zákrok nelze považovat za zásah, kterým by byl žalobce přímo zkrácen na svých subjektivních právech, pak by jej vůbec nebylo možné podrobit soudnímu přezkumu. To žalovaný považuje za zcela absurdní.

Změnu žalobního návrhu rovněž považuje žalovaný za značně vágní a neurčitou. Žalobce totiž přesně nespecifikuje, kde a kdy mělo konkrétně dojít k nezákonnému zásahu. Dne 28.7.2011, kdy mělo nakonec dle tvrzení žalobce dojít k nezákonnému zásahu vůči němu, probíhala těžba dokonce ve čtyřech lokalitách současně. Z jeho tvrzení však není zřejmé, v jaké lokalitě mělo dojít k nezákonnému zásahu. V celém území národního parku je zakázán vstup mimo značené stezky. Aktivisté, včetně žalobce, však v průběhu blokády

vstupovali do lesa na jednotlivá stanoviště asanační těžby, přestože byly tyto prostory označeny páskou a tabulkami s nápisem „Zákaz vstupu“. Tím se nepochybně dopouštěli přestupku podle § 53 odst. 1 písm. h) a i) lesního zákona.

V předmětné lokalitě se vedle příslušníků žalovaného pohybovalo rovněž 14 pracovníků informační strážní služby. Žalobce však s určitostí ani neprokázal, zda byl skutečně vyzván k opuštění vyznačeného prostoru příslušníkem policie či zaměstnancem informační a strážní služby. Zásah tedy nemohl být nezákonný již proto, že úkolem žalovaného je chránit bezpečnost osob a majetku, veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Pokud tedy příslušník policie kohokoli vyzval k opuštění prostoru, činil tak pouze z těchto důvodů. Proto nemohlo dojít k zásahu do subjektivních práv.

Při úvaze o pasivní legitimaci bylo rovněž třeba bezpečně zjistit, zda byl tvrzený zásah učiněn správním orgánem při výkonu veřejné správy či nikoli. Přestože je Policie ČR ozbrojeným bezpečnostním sborem (§ 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), vystupuje rovněž v pozici správního orgánu např. při dohledu nad bezpečností silničního provozu a plynulostí provozu na pozemních komunikacích. Výzva k opuštění prostoru označeného páskou však nepochybně byla učiněna příslušníkem ozbrojeného bezpečnostního sboru, který za takové situace nevystupoval jako správní orgán. Tím se krajský soud vůbec nezabýval, přestože dle § 5 odst. 1 zákona o policii je policie podřízena Ministerstvu vnitra. Krajský soud proto jednal s osobou, která nebyla ve věci pasivně legitimována.

Žalovaný znovu zdůraznil, že v době tvrzeného zásahu existoval Protokol o kontrolním zjištění k případu č. 1110920, České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu České Budějovice ze dne 21.7.2011, ve kterém je uvedeno, že inspekce nebude zahajovat řízení o omezení nebo zákazu činnosti v oblasti Ptačího potoka a že podle názoru inspekce není v této lokalitě nutná výjimka podle zákona o ochraně přírody a krajiny. V době zásahu rovněž existovalo předběžné opatření Okresního soudu v Klatovech ze dne 22.7.2011, sp.zn. 15 Nc 53/2011, kterým soud uložil Občanskému sdružení Hnutí – DUHA – Přátelé Země Česká republika povinnost zdržet se organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti osob v lesích na území Národního parku Šumava, které by zabraňovaly provádění zásahu proti kalamitním škůdcům. Pokud tedy krajský soud tvrdí, že si žalovaný mohl pouhým nahlédnutím do zákona ověřit, že těžba je nezákonná, pak nabádá žalovaného jako součást moci výkonné k ignorování soudního rozhodnutí. K názoru krajského soudu o snadnosti učinit si správný názor na zákonnost prováděné těžby znovu poukázala na to, že se v lokalitě Na ztraceném v roce 2011 prováděla pouze tzv. nahodilá těžba, kterou nelze považovat ani za „záměr“ ani za „činnost“, které jsou předmětem posuzování podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Národní park Šumava se člení na tři zóny dle stupně ochrany a místa, kde byla v roce 2011 prováděna nahodilá těžba, se nacházejí ve 2. zóně, neboť ji tvoří z 80 % nepůvodní kulturní les.

Žalobce se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

XXV.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.10.2017, č.j. 7 As 162/2016-15.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16.10.2017, č.j. 7 As 162/2016-15, rozhodl, že: „Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22.3.2016, č.j. 57 A 66/2011-566, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení“.

XXVI.

Vyjádření účastníků při jednání dne 30.1.2018

Žalobce se s omluvou k jednání nedostavil, žalovaný, který na nařízení jednání trval, při něm neuvedl nic nového.

C.

Posouzení věci soudem.

I.

V souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s.ř.s. byl soud při rozhodování vázán právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem v předchozích zrušovacích rozhodnutích.

II.

Pojem a znaky shromáždění (obecná východiska)

Právo shromažďovat se je zaručeno (čl. 19 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Nositel tohoto práva není povinen se jej jakkoli aktivně domáhat, tím méně pak cestou povolovacího řízení. Toto právo lze omezit pouze za podmínek stanovených v čl. 19 odst. 2.

Výkon shromažďovacího práva slouží občanům k využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod, k výměně informací a názorů a k účasti na řešení veřejných a jiných společných záležitostí vyjádřením postojů a stanovisek (§ 1 odst. 2 zákona o právu shromažďovacím).

Při úvaze, zda činnost, ke které došlo v oblasti těžby, byla či nebyla výkonem shromažďovacího práva, je třeba se zabývat níže uvedenými znaky. Je nezbytné, aby toto právo vykonávalo současně více osob, pojmově je vyloučeno shromáždění za účasti jedné osoby (1).

Je rovněž třeba fyzické přítomnosti účastníků na konkrétním místě (2).

Stejně nezbytné je, aby shromáždění probíhalo v konkrétním čase. Jen tak je možné určit počátek a konec posuzovaného shromáždění (3). Požadavek na jednotu místa a času slouží především k tomu, aby existovala vzájemná interakce mezi osobami. Tyto osoby musí vědět, že svobodu projevu vykonávají spolu s ostatními a právě proto, že ji současně vykonává více osob na společném místě a ve stejném čase, získává – jinak individualizovaná svoboda projevu jednotlivých účastníků shromáždění – novou kvalitu, která již je chráněna ustanoveními zákona o právu shromažďovacím.

Nezastupitelné místo hraje rovněž účel shromáždění (4). Nikoli každý shluk osob požívá ochrany. Je třeba, aby se osoby shromáždily za určitým účelem. I při potřebě maximálně široce interpretovaného účelu shromáždění je třeba, aby výkon shromažďovacího práva sloužil k výměně informací a názorů a vyjadřoval postoj shromážděných k řešení veřejných a jiných společných záležitostí. Pokud tento účel splněn není, nelze hovořit o shromáždění (§ 2 písm. c) zákona o právu shromažďovacím). Z hlediska motivace k účasti musí takto vymezený účel představovat alespoň rovnocenný důvod vedle jiných důvodů, pro které se osoby na místo dostavily. Nemůže být pouze „vedlejším produktem“ hlavního záměru akce.

U všech výše uvedených kritérií je třeba navíc zkoumat splnění předpokladu, který lze označit u zúčastněných osob jako existenci navenek projevené „subjektivní stránky“ - vlastního přesvědčení o výkonu shromažďovacího práva (5). Shromážděné osoby nejen že musí objektivně naplňovat shora uvedené požadavky, ale musí si být rovněž vědomy toho, že vykonávají především shromažďovací právo. Rovněž však musí tento svůj zájem kvalifikovaně projevit. Jinými slovy, v konkrétní situaci musí být objektivně zjistitelné, že vůbec k výkonu shromažďovacího práva dochází. Intenzita tohoto navenek projeveného vědomí o výkonu shromažďovacího práva bude rozdílná v závislosti na podobě té které akce. V případě konvenčních shromáždění patrně nebude sporu o splnění tohoto předpokladu již samotnou účastí na akci, tím spíše, pokud takové osoby drží transparenty s odpovídajícími hesly. U atypických akcí bude naplnění tohoto požadavku obtížnější, tím spíše, pokud výkonu shromažďovacího práva konkuruje zřetelný a silný jiný účel.

S poukazem na ústavně zaručený výkon shromažďovacího práva je třeba posuzovat splnění výše uvedených kritérií maximálně široce. Ta však současně neznamená, že lze na jejich naplnění rezignovat a s poukazem na ústavně zaručenou svobodu shromažďování nepřihlížet v souvislosti s touto svobodou k žádným kritériím či je konstruovat až následně. Shora uvedená kritéria vyplývají především ze zákona o právu shromažďovacím a je třeba, aby byla naplněna současně. Jen tehdy je posuzovaná akce uchopitelná k posouzení, zda se vůbec jednalo o výkon shromažďovacího práva a zda byly splněny formální požadavky na restrikci výkonu takového práva (podmínky pro rozpuštění shromáždění).

Výkon shromažďovacího práva se nezřídka dostává do střetu s výkonem jiných ústavně zaručených práv, zejména s právem vlastnit a užívat majetek. Soudy rozhodující o tom, zda je třeba poskytnout ochranu výkonu shromažďovacího práva, musí vážit zájem na ochraně toho kterého práva při úvaze, kterému z nich dát v konkrétní situaci přednost. Na jedné straně může stát postoj, názor, stanovisko, jež je shromážděním prezentováno a na druhé straně zájem nakládat svobodně s předmětem svého vlastnictví, čemuž může výkon shromažďovacího práva bránit. Podstatným faktorem poměrování obou zájmů je též faktor času. V probíhajícím čase se může zájem na ochraně vlastnického práva dotčeného výkonem práva shromažďovacího proměňovat, může nabýt na intenzitě. Naopak postoje a názory vyjadřované prostřednictvím shromáždění mohou ztrácet na intenzitě tím, že jsou projevovány po určitou dobu a účelu cíle shromáždění (účasti na řešení veřejných a jiných záležitostí vyjádřením vlastních postojů a stanovisek) již bylo bezpochyby dosaženo. V určitém okamžiku v čase tak zájem na ochraně vlastnického práva převáží nad zájmem chránit výkon shromažďovacího práva a naposledy uvedenému právu přestane být z tohoto důvodu poskytována ochrana.

Vždy však záleží na okolnostech posuzovaného případu. Nepochybně může docházet i k tomu, že faktor času naopak povede k „zintenzivnění poselství“ vyjadřovaného posuzovaným shromážděním. Například tím, že se shromáždění koná opakovaně, že se o něm opakovaně informuje a tím se dostane do povědomí veřejnosti, nebo tím, že ani v mezidobí nedojde k požadovanému řešení záležitosti, kvůli které se shromáždění koná. Zájem na ochraně shromažďovacího práva tak může v čase naopak nabýt na intenzitě a je třeba mu přiznat ochranu i v konkurenci s jinými ústavně zaručenými právy.

Poměrování, kterému z konkurujících si práv poskytnout ochranu, však vyžaduje, aby byla obě vzájemně si konkurující práva skutečně vykonávána. Nepochybně nebude sporu, že se ochrany vlastnického práva nemůže dovolávat nevlastník, neboť žádné vlastnické právo

nemá. Obdobně se však nemůže ochrany výkonu shromažďovacího práva domáhat ten, kdo shromažďovací právo nevykonává, byť by mohl být subjektivně přesvědčen o opaku. Aby tedy bylo vůbec pojmově možné uvažovat o proporcionalitě při hodnocení dvou konkurujících si práv, je třeba, aby o výkon obou práv skutečně reálně šlo.

Rozhodujícím naproti tomu zpravidla není názor o „správnosti“ názorů, za účelem jejichž vyjádření se shromáždění konalo. Lze jistě vyjadřovat též postoje a stanoviska, která nejsou většinovou společností pozitivně přijímána. Není neobvyklé, že právě pro onu kontroverzi je takovým stanoviskům dodáváno na vážnosti právě jejich sdílením účastí na shromáždění. Právní ochranu shromáždění nelze přiznat jen proto, že shromážděním prezentovaný postoj je souladný s právními předpisy a naopak ji automaticky odepřít, pokud tomu tak není. Hranice, kdy je třeba přiznat shromáždění ochranu a kdy nikoli, nevede skrze přesvědčení o právní přijatelnosti důvodu jeho konání, ale vyhodnocením všech aspektů konkrétní akce a posouzením vzájemné konkurence práv, k jejichž kolizi může při výkonu shromažďovacího práva docházet.

Soudy rozhodující o námitkách proti rozpuštění shromáždění musí rovněž postupovat maximálně zdrženlivě k prezentaci vlastního postoje k důvodům, pro které se shromáždění konalo a omezit se na zjištění, zda byly dány zákonné podmínky k rozpuštění shromáždění či nikoli. Právě proto, že se jedná výlučně o výkon politického práva shromažďovat se, nikoli o to, zda pohnutka k výkonu tohoto práva sama o sobě obстоjí či nikoli.

Pokud se subjekt dovolává ochrany shromažďovacího práva u správního soudu, musí v žalobě uvést, že bylo vykonáváno shromažďovací právo, jak bylo toto právo vykonáváno a jak bylo případně nezákonně omezováno [§ 71 odst. 1 písm. b), resp. § 84 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Zejména u atypických forem výkonu shromažďovacího práva je třeba úplných skutkových tvrzení o okolnostech a způsobu výkonu tohoto práva, neboť jen tehdy lze usoudit, co vlastně žalobce za výkon tohoto práva považuje a zda, pokud se o shromáždění skutečně jedná, poskytnout shromažďovacímu právu ochranu.

III.

Znaky shromáždění v konkrétním případě

Není sporu, že byl splněn požadavek (1) o nezbytné přítomnosti více shromážděných osob. Nikdo netvrdí, že by blokáda byla záležitostí jedné osoby a že by již z tohoto důvodu nebylo možné uvažovat o výkonu shromažďovacího práva.

Podstatně problematičtější je splnění požadavku na jednotu místa (2). Z dokazování bezpečně vyplynulo, že blokáda probíhala v závislosti na prováděné těžbě, kdy se dvojice popř. malé skupinky osob přesouvaly v oblasti těžby podle toho, kde právě těžba probíhala. Pokud probíhala na více místech současně, byli též účastníci blokády rozmístěni na relativně velké ploše, bez bezprostřední okamžité součinnosti. Nešlo o setrvalý shluk osob na konkrétním místě. Místo těžby se v průběhu doby měnilo. I místo výkonu shromažďovacího práva se může v čase měnit. Nebylo zjištěno, že by činnost aktivistů spočívala v permanentním obsazení určitého místa. To by nebylo praktické a účelné. Nebylo třeba setrávat v místech, kde již byla těžba provedena.

Účastníci opouštěli po ukončení těžby těžební prostor a dalšího dne se do něj vraceli nebo se přesouvali do jiného. Svědek P. podrobně hovořil o tom, že každý večer probíhaly porady zkušených osob, které byli na blokádě již delší dobu. Tyto porady se nekonaly v místě

těžby, konaly se v místě, kde byli účastníci ubytováni. Již proto nemohly být pokračováním blokády konané předtím v prostoru těžby, konaným pouze na jiném místě. Měly zajistit správnou přípravu a koordinaci akce, aby byla blokáda maximálně účelná. Tuto aktivitu však nelze označit za výkon shromažďovacího práva a nelze hovořit o místě shromáždění. Byť by sloužila k výměně informací a názorů, šlo o výměnu zaměřenou dovnitř mezi účastníky porady a nikoli k vyjádření postoje a stanoviska „vně shromáždění“.

Rozptýlenost účastníků na velké ploše činí problematickou představu o rozpouštění takové akce v režimu zákona o právu shromažďovacím. Pokud by však bylo takto problematickým pouze kritérium místa, pravděpodobně by nebylo možné jen z toho důvodu uzavřít, že se o výkon shromažďovacího práva nemohlo jednat. To proto, že rozptýlení účastníci byli mezi sebou v takřka permanentním spojení a konzultovali spolu operativně postup. Rovněž policisté věděli o tom, že jsou účastníci blokády rozptýleni a lze si představit i zásah spočívající v rozpouštění shromáždění tvořeného relativně izolovanými skupinkami na ploše několika fotbalových hřišť (např. za použití megafonu).

Nebyl splněn znak shromáždění spočívající v jeho časové kontinuitě (3). Dokazováním bylo bezpečně zjištěno, že byť by měla blokáda charakter kontinuální organizované akce ve zmiňovaném období, nelze na ni nahlížet jako na kontinuální shromáždění. Účastníci blokády opouštěli každého dne po ukončení těžby těžební prostor a navraceli se do něj následujícího dne, pokud tam těžba pokračovala. V mezidobí nelze o probíhající shromáždění ani uvažovat, protože v prostoru těžby prostě nikdo nebyl. Ani případná přítomnost hlídek na tom nic nemění, neboť tyto hlídky přirozeně nevykonávaly shromažďovací právo, účel jejich přítomnosti byl bezpochyby jiný. Pokud by Nejvyšší správní soud přistoupil na tezi o kontinuálním výkonu shromažďovacího práva, bylo by jistě možné takové shromáždění kdykoli v jeho průběhu rozpustit a tedy i v době, kdy se v prostoru nikdo nenacházel. To je bezpochyby nesmyslné.

Z hlediska obecného nazírání podstatně formovaného mediálními výstupy nepochybně lze na celou akci nahlížet zejména z časového hlediska jako na akci jednolitou. Ona jednolitost je dána především výsledným účelem (cílem), kterým bylo zabránit těžbě kůrovcem napadených stromů, ke které přistoupila Správa podle přesvědčení aktivistů v rozporu s právními předpisy. To však z celé akce nečiní kontinuální shromáždění. S výhradou nevyhnutelného zkreslení, daného zcela specifickými okolnostmi situace, by jistě nebylo lze nahlížet např. na jednotlivé demonstrace opakovaně konané v průběhu revolučních změn politického zřízení jako na jedno permanentní shromáždění, byť by změna rovněž mohla být z historického hlediska vnímána jako jedna dějinná událost.

Nebylo splněno ani kritérium cíle shromáždění (4). Policisté nejednou zasahovali proti dvojici osob či malé skupince, která byla vzdálena od ostatních právě proto, aby svou přítomností zabránila porážení konkrétního stromu. Takové osoby si na místě samém bezpochyby nevyměňovaly informace a názory; proto se na daném místě nesešly. Účelem jejich přítomnosti bylo nikoli komunikovat mezi sebou a rozvíjet tím své názory, či prezentovat jejich sdílení účastí na stejném místě ve větším množství, ale ovlivnit těžáře, aby ustoupili od myšlenky a policisty, aby proti nim nezakročili. To opakovaně policistům sdělovali s tím, že jejich protest by se minul účinkem, pokud by názor na zákonnost těžby projevovali mimo prostor těžby vymezený páskami. Prvotním účelem blokády bylo mimořádným způsobem fakticky zabránit těžbě, nikoli projevit názor či postoj účastí na shromáždění. Vyvádění osob z prostoru těžby nebylo kontinuálním rozpouštěním shromáždění. Tímto opatřením žalovaná zasahovala proti hlavnímu účelu celé akce, tj. snaze zabránit fyzickou

přítomností provést kácení stromů zasažených kůrovcem. Že nešlo o akt mířící proti shromažďovacímu právu, plyne i z toho, že mimo páskami vyznačený prostor policisté proti přítomným osobám nezasahovali.

Z hlediska cíle shromáždění je podstatné i to, jaká byla souslednost tvrzeného výkonu shromažďovacího práva a rušivé činnosti. Ke splnění cíle blokády bylo třeba „aktivně vyhledávat místa s aktuální probíhající těžbou teprve po jejich nalezení takové místo obsadit. Po převedení těžby do jiného místa opět přistoupit k vyhledání tohoto místa za účelem jeho obsazení“. To je velmi podstatné při úvaze o cíli (účelu) blokády a o tom, jaké místo při realizaci toho účelu hrála shromažďovací svoboda. Je bezpochyby něco jiného, pokud je pokojné shromáždění ve svém průběhu rušeno činností, která případně nastala sice dříve, ale na shromáždění nezávisle, nebo nastala teprve v reakci na probíhající shromáždění. Nyní je však situace jiná. Nejprve započne činnost nebo alespoň její přípravy a teprve v návaznosti na to konají aktivisté. Lokalizace odporu aktivistů v návaznosti na provádění těžby rovněž svědčí tomu, že hlavním účelem nebylo vyjádřit postoj či stanovisko k těžbě, ale vlastní fyzickou přítomností těžbě zabránit.

Nebylo naplněno ani kritérium navenek projeveného vlastního přesvědčení o výkonu shromažďovacího práva (5). Shromáždění nebylo oznámeno. Účastníci blokády v průběhu těžby netvrdili, že vykonávají shromažďovací právo. Individuální charakter protestu byl někdy umocněn výslovným prohlášením účastníka, že není nijak organizován a jedná sám za sebe (viz záznam na DVD ze dne 25. 7. 2011, čas 25:00 min.). To může souviset s předběžným opatřením Okresního soudu v Klatovech, které se týkalo organizace pohybu, pobytu a jiné činnosti, které by bránily provádění zásahu proti kalamitním škůdcům. Pak však nelze postup žalovaného proti takovému účastníku poměřovat kritérii zákona o právu shromažďovacím a vytýkat mu, že nepostupoval při zásahu podle tohoto zákona. Neobstojí názor, že není podstatné, co aktivisté policistům tvrdili, ale to, co se ve skutečnosti na místě dělo. Alespoň potud nikoli, že policisté ani nemohli nahlížet na činnost takových osob jako na výkon shromažďovacího práva. Musí existovat proporce mezi požadavky kladenými na organizátory shromáždění a na výkon shromažďovacího práva na straně jedné a požadavky na ukončení shromáždění orgány státní moci na straně druhé. Jestliže organizátoři zvolí takový způsob protestu, ze kterého nemusí v jeho průběhu vyplývat, že se vůbec jedná o výkon shromažďovacího práva, pak nemohou oprávněně očekávat ukončení takového protestu obdobně, jako by tomu bylo u běžných shromáždění.

S výjimkou požadavku na množství osob (1) a s výhradou ke kritériu místa (2) nebyly tedy v případě blokády konané v létě roku 2011 v oblasti těžby v Národním parku Šumava naplněny znaky požadované pro klasifikaci předmětné činnosti jako výkonu shromažďovacího práva. O výkon shromažďovacího práva tedy nešlo a žalobce se nemohl s úspěchem domáhat určení, že bylo shromáždění rozpuštěno v rozporu se zákonem.

IV.

K aktivní legitimaci žalobce

S vymezením, co žalobce rozuměl výkonem shromažďovacího práva, úzce souvisí jeho aktivní legitimace. Netřeba podrobněji připomínat, že rozhodování o žalobách ve správním soudnictví stojí na předpokladu dotčení na veřejných subjektivních právech (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) vydáním nezákonného rozhodnutí, resp. na přímém zkrácení na právech nezákonným zásahem (§ 82 s. ř. s.). Případy, kdy žaloba ve správním soudnictví neslouží

k ochraně subjektivních práv žalobce, ale obecnějšímu požadavku na ochranu veřejného zájmu, jsou vyhrazeny zvláštnímu žalobnímu typu, o který v této věci nešlo (§ 66 s. ř. s.).

Žalobce uvedl, že se 14.7.2011 dozvěděl o provádění nezákonného kácení a o den později dorazil do předmětné lokality. Dále pouze zmiňuje, že účastí na bloádě využil svého základního politického práva. Vzhledem k téměř chybějícímu vymezení jakýchkoli konkrétní je z žaloby obtížné hodnotit, že je to právě žalobce, kdo je aktivně procesně legitimován žalobu podat. Tento deficit je patrný i z obsáhlého odůvodnění rozsudku krajského soudu. Podle § 13 zákona o právu shromažďovacím může podat námitky proti rozpuštění shromáždění svolavatel nebo účastník shromáždění. Není sporu, že v této věci nešlo o tzv. svolané shromáždění, není zde osoba svolatele (§ 3), která ve stanovené lhůtě oznámila konání shromáždění a splnila povinnosti uvedené v § 5. Mohlo se tedy nanejvýš jednat o shromáždění, které nebylo svoláno. Žalobci tedy mohla svědčit aktivní legitimace z titulu účastníka shromáždění. Žalobce v žalobě - zcela obecně - hovoří o tom, že využil účastí na bloádě svého základního politického práva. Protože z žaloby není zřejmé, co přesně žalobce za bloádu považuje, je stejně neurčitá a problematická jeho osobní účast a tedy jeho aktivní procesní legitimace. Rozhodováno bylo o tvrzeném zásahu do ústavně zaručeného práva konkrétního žalobce. Bylo tedy na žalobci, aby vyličil rozhodné skutečnosti, ve kterých shledává zásah do tohoto svého práva. Žalobce není osobou, které by svědčilo právo podat žalobu na ochranu veřejného zájmu (*actio popularis*). Je oprávněn hájit pouze svá vlastní veřejná subjektivní oprávnění, byť by z jejich eventuálního porušení plynuly důsledky i pro ostatní osoby v obdobné situaci. Přestože má výsledek soudního řízení podstatný význam jak pro účastníky bloády, tak pro zasahující Policii, je třeba vycházet z toho, že stále jde o konkrétní spor mezi konkrétními účastníky soudního řízení, o jejichž právech je rozhodováno. Prvotním účelem soudního řízení není vyslovit obecně platné stanovisko k obdobným typům občanské neposlušnosti, ale rozsoudit konkrétní a skutečný spor o právo. Jinak řečeno, úkolem soudu bylo autoritativně rozhodnout, zda bylo či nebylo porušeno žalobcovo právo shromažďovat se; tzv. judikatorní přesah a zobecnění právního názoru soudu ve věci samé má místo jen tam, kde spor sám poskytuje k tomu nezbytný skutkový i právní podklad.

Ze spisů nevyplývá, že by se žalobce přímo fyzicky účastnil jednotlivých vstupů do páskami značených prostor, zda se případně uvazoval ke stromům či byl účasten jiných dějů, proti nimž žalovaná zasahovala, nebo zda jeho role byla skutečně „pouze“ organizační a koordinační a na místě samém (v jednotlivých lokalitách označených páskami) se fyzicky ani nenacházel.

V.

K procesnímu způsobu obrany žalobce

Žalobce se v žalobě omezil na stručné konstatování, že kácení v předmětné lokalitě bylo nezákonné, že se na území nachází řada zvláště chráněných druhů, že využil základního politického práva pokojně se shromažďovat a že toto právo může být omezeno pouze za přesně vymezených podmínek, což stěžovatelka nerespektovala. Proto se domáhal výroku, že shromáždění konané od 25.7.2011 v Národním parku Šumava nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem.

Žalobce v podané žalobě prakticky vůbec nevysvětluje, jakým způsobem mělo docházet v konkrétní situaci k výkonu shromažďovacího práva. V žalobě je opakovaně uváděn pojem „bloáda“ resp. „spontánní bloáda“, hovoří se o tom, kterého dne bloáda vznikla, že pokračovala, co bylo jejím smyslem. Jaký význam žalobce sám tomuto pojmu

podkládá, však není z žaloby zřejmé; v tomto kontextu o pojem právem vymezený nejde. Že nelze klást rovnítko mezi neprávní pojem „blokáda“ a právní pojem „shromáždění“, je zřejmé; tyto pojmy nelze použít promiscue, jak se (snad) žalobce domníval. Třebaže obecně nelze klást na žalobce požadavek, aby po právní stránce každý zmiňovaný skutkový děj také kvalifikoval, je nezbytné, aby sám předmět sporu učinil právně uchopitelný.

Specifikem projednávané věci je též volba způsobu, kterým se žalobce domáhal ochrany. Podle § 13 zákona o právu shromažďovacím může svolavatel nebo účastník shromáždění podat do 15 dnů námitky proti rozpuštění shromáždění u soudu a soud následně rozhodne, zda shromáždění bylo či nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení o námitkách se přiměřeně použijí ustanovení soudního řádu správního o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s.ř.s.

Stěžovatel podal žalobu, kterou v záhlaví označil jako správní žalobu proti nezákonnému zásahu policie, ale rovněž jako námitky proti rozpuštění shromáždění. Domáhal se, aby soud vyslovil, že shromáždění konané ode dne 25.7.2001, kterého se účastnil, nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Takový výrok odpovídá rozhodnutí o námitkách proti rozpuštění shromáždění podle § 13 zákona a také o tomto petitu krajský soud rozhodl.

Stěžovatel se však současně domáhal vyslovení zákazu žalovanému pokračovat v porušování jeho práva pokojně se shromažďovat. V době podání žaloby trval zásah policie proti účastníkům blokády, a proto se patrně stěžovatel domáhal i vyslovení tohoto zákazu. Tato část žalobního petitu naopak svědčí zásahové žalobě, se zákazem porušovat žalobcova práva zákon počítá za splnění podmínek § 87 odst. 2 s. ř. s. Žaloba ostatně zdůrazňuje, že „každým dalším dnem dochází k nezákonnému zásahu, který trvá a u kterého hrozí opakování.“

Jediným způsobem, jak se domoci výroku o nezákonnosti při výkonu shromažďovacího práva, nejsou námitky proti rozpuštění shromáždění podle § 13 zákona o právu shromažďovacím. Žaloba byla podána před účinností novely soudního řádu správního provedené zákonem č. 303/2011 Sb., která přiznává oprávnění domáhat se zásahovou žalobou rovněž určení, že zásah je nezákonný.

Námitky podle § 13 podá svolavatel nebo účastník shromáždění zpravidla proti důvodům, které jsou uvedeny ve sdělení o rozpuštění shromáždění. Spor bude veden o to, zda tyto důvody skutečně nastaly a zda bylo rozpuštění shromáždění v důsledku toho důvodné. Námitky proti rozpuštění shromáždění lze tedy očekávat u „tradičních“ shromáždění, kde není pochyb, že se o shromáždění jedná a o tom, že bylo rozpuštěno. Předmětem posouzení tak bude existence hmotněprávních důvodů, pro které je třeba shromažďovací právo omezit (§ 10 zákona).

Zásahovou žalobu lze podat proti faktickému konání správního orgánu, který dle žalobního tvrzení provedl zásah. Jde o případy, kdy policejní útvar vede zákrok směřující k rozpuštění shromáždění v režimu § 12 odst. 7 zákona. Tehdy je základní účel zákroku zřejmý, vyplývá z povahy věci. Je zasahováno, neboť se účastníci pokojně nerozešli. Zásahovou žalobu lze podat i tehdy, pokud zasahující orgán jedná z jiných důvodů a tvrzení o zásahu do politického práva je teprve argumentem, pro který subjekt, proti kterému je zasahováno, považuje takový zásah za nezákonný. Nezákonnost faktického postupu je spatřována právě v tom, že zasahující nezohlednil výkon ústavně zaručeného práva.

Lze souhlasit s tím, že výrok určovací zásahové žaloby, že zásah - nezákonné vyvážení osob z prostoru těžby – může být co do výsledku obdobný výroku, že rozpuštění shromáždění nebylo provedeno v souladu se zákonem. Oba uvažované procesní prostředky obrany však předpokládají podstatně odlišná žalobní tvrzení, která však v této věci chybí. Pokud žalobce brojí proti nezákonně rozpuštěnému shromáždění, bude klást důraz na výkon shromažďovacího práva a na neexistenci důvodů, s nimiž zákon spojuje oprávnění shromáždění rozpustit. U zásahové žaloby budou žalobní tvrzení zaměřena nikoli na nezákonné omezení shromažďovacího práva, ale na konkrétní postup zasahujících policistů, kteří (zde) vyváželi osoby z prostoru těžby, na argument, že policisté nebyli vůbec oprávněni k takovému zásahu a proč. Rovněž lze předpokládat tvrzení o případných excesech při provádění zásahu, který žalobce považuje za nezákonný.

Soudní řízení je řízením kontradiktorním, ve kterém se strany sporu tvrzeními o skutkovém a právním stavu snaží soud přesvědčit o důvodnosti či nedůvodnosti podané žaloby. Byl to žalobce, kdo omezil svá žalobní tvrzení na strohé konstatování, že vykonával základní politické právo, v čemž mu žalovaná nezákonně bránila a velmi stručně uvedl, proč se domnívá, že těžba stromů napadených kůrovcem v národním parku byla těžbou nezákonnou.

Žalobce tvrdil, že podmínkou k povolení kácení bylo udělení výjimek orgánem ochrany přírody a krajiny. Názor, že pro postup proti kalamitním škůdcům byl nezbytný předchozí souhlas orgánu přírody a krajiny, není správný. Stěžovatel v kasační stížnosti argumentoval, že Česká inspekce životního prostředí při kontrole dne 21.7.2011 deklarovala, že nebude zahajovat řízení o omezení nebo zákazu činnosti v oblasti těžby a že v této lokalitě není třeba výjimky podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Rovněž tvrdil, že v oblasti těžby byla prováděna tzv. nahodilá těžba podle § 2 písm. n) lesního zákona, u které se nevyžaduje stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny. Poukazoval rovněž na existenci předběžného opatření vydaného Okresním soudem v Klatovech.

Problematika nejúčinnějšího způsobu zásahu proti kalamitním škůdcům v národním parku je značně komplikovaná. O tom ostatně svědčí i souběžně vedené řízení završené rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 2.10.2013, čj. 1208/510/2012, 87710/ENV/12, jimž byla Správě Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava uložena pokuta za nedovolený zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha. Proti rozhodnutí byla podána správní žaloba k Městskému soudu v Praze (věc vedena pod sp. zn. 5 A 187/2013), o které dosud nebylo rozhodnuto. Dne 22.7.2011 vydal Okresní soud v Klatovech předběžné opatření, kterým nařídil občanskému sdružení Hnutí Duha-Prátele země, aby se zdrželo organizování pohybu, pobytu a jiné činnosti osob v lesích na území Národního parku Šumava, které by zabráňovaly provádění zásahu proti kalamitním škůdcům. Téhož dne adresovala Správa národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava žádost žalovanému o zajištění pořádku a ochrany života a zdraví v důsledku pohybu osob bránících uskutečňování lesnických zásahů. Nelze proto nesouhlasit s názorem, že si žalovaná mohla učinit jednoznačný úsudek o řádnosti či protiprávnosti opatření na ochranu proti škůdcům prostým nahlédnutím do právního předpisu.

Jen na okraj lze k žalobcovu názoru o specialitě zákona o ochraně přírody a krajiny k lesnímu zákonu připomenout, že po účinnosti novely zákona o ochraně přírody a krajiny provedené zákonem č. 349/2009 Sb. (tj. od 1.12.2009) již není součástí tohoto zákona § 90 odst. 4 jednoznačně vyslovující o specialitě zákona o ochraně přírody a krajiny vůči lesnímu zákonu. Jaký byl účel zmíněné novely a zda platí dosavadní vztah obou předpisů i nadále a v

plném rozsahu, již přesahuje předmět tohoto řízení. Názorně však ilustruje komplikovanost právní problematiky při úvaze, zda mohl stěžovatel situaci vyhodnotit v průběhu blokády prostým nahlédnutím do textu zákona a nic nemění na závěru o tom, že v souzené věci nešlo o výkon shromažďovacího práva.

VI.

K nepřipustnosti doplnění žalobních tvrzení

Nejvyšší správní soud v předposledním zrušujícím rozsudku uvedl, že případná ochrana nemusí vždy probíhat pouze v režimu námitek proti rozpuštění shromáždění, ale v určitých situacích i skrze zásahovou žalobu. To však neznamená a neznamenal, že by byl žalobce oprávněn takto postupovat a žalobu doplnit po druhém zrušení jeho rozsudku kasačním soudem, bez zřetele k tomu, jaký způsob obrany původně zvolil. Nejvyšší správní soud výslovně uzavřel, že žalobě nelze na podkladě vyslovených žalobních tvrzení vyhovět.

Právní názory Nejvyššího správního soudu nemohly být ani nové ani překvapivé. Blokáda na Šumavě v létě 2011 nebyla typickým projevem svobody projevu či (tvrzené) svobody shromažďovací. Bylo třeba zvážit řadu okolností, které by povahu akce bezpečně charakterizovaly. Ne každé jednání osob lze považovat za výkon shromažďovacího práva a ne každému takovému jednání lze touto cestou poskytnout ochranu. Že účastí na blokádě nebylo vykonáváno shromažďovací právo, neboť se objektivně o shromáždění nejednalo, je legitimním předpokládatelným výsledkem řízení, a již proto nelze takové rozhodnutí považovat za nové a překvapivé. Již v pořadí první rozsudek Nejvyššího správního soudu poskytl kritéria pro posouzení věci, a nelze proto rovněž považovat za překvapivou následnou aplikaci původně obecných východisek na konkrétní situaci.

Z žádného ustanovení soudního řádu správního nevyplývá, že případná složitost sporu může odůvodnit zásadní změnu procesní strategie prostřednictvím *de facto* nové žaloby, uplatněné v průběhu řízení o původní žalobě, po marném uplynutí lhůt k jejímu podání.

Žalobce poskytl zcela nové vyličení skutkových okolností, odlišné od původní žaloby. Učinil tak navíc s poukazem na konkrétní výsledek dosavadního sporu mezi účastníky soudního řízení, jako důsledek svého dosavadního neúspěchu. Takový postup koliduje se zásadou rovnosti účastníků soudního řízení, již je i řízení před správními soudy ovládáno.

Soudy ve správním soudnictví rozhodují (mimo jiné) o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy a rovněž o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu [§ 4 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s.]. Zákon o právu shromažďovacím účinný v rozhodném období odkazoval v § 13 při řízení o námitkách proti rozpuštění shromáždění na přiměřené použití ustanovení soudního řádu správního o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. I ochrana proti nezákonnému zásahu správního orgánu je však poskytována skrze rozhodování o „zásahové“ žalobě (§ 82), ve které žalobce musí označit zásah, proti němuž se domáhá ochrany, vyličit rozhodující skutečnosti, označit důkazy, jichž se dovolává, a navrhnout odpovídající výrok rozsudku (§ 84 odst. 3 s. ř. s.).

Z žaloby ze dne 10.8.2011, která byla krajskému soudu doručena dne 12.8.2011, vyplývá následující: Podání bylo označeno jako správní žaloba proti nezákonnému zásahu policie, námitky proti rozpuštění shromáždění; spojeno s návrhem na vydání předběžného opatření. Žalobce uvedl, že se dne 14.7.2011 dozvěděl o tom, že v lokalitě Ptačího potoka dochází k nelegálnímu kácení, že vznikla spontánní blokáda, že proti blokádě policie

zasahovala a co bylo smyslem blokády. V části „nezákonnost kácení“ shrnuje, z jakých právních důvodů se domnívá, že použití intenzivních technologií (kácení, řezání, odkornění, dvacet dřevorubců na téže lokalitě) bylo protiprávní. V části „právní posouzení shromáždění“ žalobce konstatoval, že účastí na blokádě využil svého politického práva se pokojně shromažďovat, neboť tím využil svobody projevu spolu s dalšími osobami, vyjádřil nesouhlas s nezákonným kácením v chráněné přírodní lokalitě. Zdůraznil, že zásahem policie došlo k rozpuštění shromáždění tím, že byl proveden policejní zákrok směřující k rozpuštění shromáždění s odváděním účastníků shromáždění. Poukázal na to, že právo shromažďovat se je základní lidské právo chráněné Listinou základních práv a svobod. Zásahem policie došlo podle žalobce k nezákonnému zásahu, který spočívá v bránění účastníkům v pokojném shromažďování. Vzhledem k maření výkonu práva na svobodné shromažďování proto navrhl (vedle předběžného opatření), aby soud rozhodl, že shromáždění konané ode dne 25. 7. 2011 v Národním parku Šumava, kterého se žalobce zúčastnil, nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem a aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva pokojně se shromažďovat.

Ve vyjádření ze dne 23.7.2013 založeném na č. l. 192 spisu žalobce uvedl, že jeho žaloba byla koncipována širěji, nejen úzce jako námitky proti rozpuštění shromáždění a i kdyby soud dospěl k závěru, že nešlo o shromáždění, ale jinou akci nepodléhající zákonu o právu shromažďovacím, lze zásah policie podřadit pod pojem nezákonného zásahu. Nicméně přesto setrval na tom, že blokáda byla shromážděním.

Podáním označeným jako „Doplnění a upřesnění žalobních tvrzení“ ze dne 2.3.2016 žalobce uvedl, že dělal organizátora a tiskového mluvčího shromáždění občanů formou blokády. Sám se snažil dostávat do konfliktu s policií co nejméně, protože měl na starosti styk s médii, kontakty na právníky, se Správou Národního parku, s ČIŽP, Ministerstvem životního prostředí a Inspektorátem bezpečnosti práce. Ve dvou případech dne 28.7.2011 vstoupil do území, chtěl předat věci tzv. stromolezcům, kteří jej požádali mobilem a později hlasem, aby jim něco přinesl, později jim nesl z vlastní iniciativy buchty. Byl zastaven policistou s výzvou k opuštění zakázaného území. Proto od dalších pokusů vstupu upustil. Tím policie zasáhla nejen do jeho práva se s ostatními shromažďovat, ale rovněž se postavit na odpor nevratnému poškození ústavně chráněné hodnoty životního prostředí.

Z porovnání původní žaloby s podáním ze dne 2.3.2016 vyplývá, že citované podání není doplněním či upřesněním žalobních tvrzení, ale obsahuje zcela nová tvrzení. Doplňovat a upřesňovat lze pouze to, co je byť dosud v obecnější rovině obsaženo již v původní žalobě. Byť se v původní žalobě slovo zásah resp. nezákonný zásah objevuje, je tomu tak pouze v souvislosti s realizací práva na pokojné shromažďování. Opakovaně je vyzdvihováno právo se pokojně shromažďovat jako základní politické právo. Tomu odpovídá i žalobní petit, kterým se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti rozpuštění shromáždění. Protože blokáda v době podání žaloby probíhala, domáhal se navrhovatel rovněž vyslovení zákazu porušovat právo pokojně se shromažďovat. O konkrétní aktivitě žalobce se v původní žalobě vůbec nehovoří, s výjimkou toho, že se dozvěděl o blokádě, resp. dorazil do lokality. Proto se v původní žalobě nic neuvádí ani o tom, jakým způsobem žalovaný proti žalobci postupoval. Žádný tvrzený nezákonný zásah směřující proti navrhovateli nebyl v původní žalobě ani v obecné rovině vymezen.

V případě žaloby z července 2011 jde nepochybně o námitky proti rozpuštění shromáždění. Bezpečně tomu svědčí záhlaví žaloby a především její obsah, včetně návrhu výroku soudního rozhodnutí, jehož vydání se navrhovatel domáhal.

Je zásadní rozdíl z hlediska vyličení skutkových okolností, pokud podal svolavatel nebo účastník shromáždění námitky proti jeho rozpuštění a postupem, kdy fyzická osoba tvrdí existenci nezákonného zásahu vůči sobě. Nyní postačí konstatovat, že původní žaloba neobsahovala žádná tvrzení, jak bylo konkrétně proti žalobci zasaženo. Prostě proto, že žalobce žádnou zásahovou žalobu v červenci 2011 nepodal. Tvrzení, že žalobce vstoupil do prostoru těžby a že z něj měl být vykázán a jakým způsobem, které by spolu s adekvátním žalobním petitum představovalo základ zásahové žaloby, se v řízení objevuje až dávno po marném uplynutí lhůty k podání zásahové žaloby dle § 84 odst. 1 s.ř.s.

Žalovaný přizpůsobil kasační argumentaci jiné povaze zásahové žaloby. Sem míří poukaz na povinnost každého návštěvníka chovat se na území národního parku určitým způsobem a nevstupovat na zakázaná místa, jakož i úvahy, podle jakého skutkového a právního stavu soud o zásahové žalobě rozhoduje. Žalobce ani v doplnění žaloby netvrdil jakýkoli exces žalovaného při jeho vykázání z prostoru těžby, naopak uvedl, že na výzvu prostor opustil. Tyto širší souvislosti však nyní soud věcně nehodnotí, slouží pouze k vyjádření rozdílu mezi oběma způsoby obrany, z nichž každý má místo v jiné situaci a každý vychází z jiných skutkových tvrzení. Tyto úvahy by měly místo při posouzení věcné důvodnosti zásahové žaloby, pokud by byla včas podána. To se v této věci nestalo.

V souzené věci nejde o případ, kdy by nejistota např. o následném materiálním posouzení určitého správního aktu ústila v obavu, zda adekvátním prostředkem obrany bude žaloba proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s.ř.s. nebo žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem či donucením dle § 82 a násl. s.ř.s. Jak již bylo v předchozích rozhodnutích i nyní vysvětleno, zde každá z v úvahu připadajících žalob předpokládá jiná skutková tvrzení, jiný příběh. Z tvrzeného příběhu pak vyplývají různá pochybení žalovaného, jichž se případně mohl dopustit.

Nejvyšší správní soud dlouhodobě zastává názor, že žalobce je povinen vždy zvolit jeden žalobní typ vymezený v soudním řádu správním a nemůže jednotlivé žalobní typy navzájem zaměňovat nebo je v žalobě směšovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20.4.2005, č. j. 7 Afs 84/2004 - 84, či ze dne 9.7.2009, č. j. 7 Aps 2/2009 - 197). To je odůvodněno zejména faktem, že jednotlivým žalobním typům odpovídají v soudním řádu správním relativně samostatné procesní úpravy, které se liší co do stanovení počátku běhu lhůt k uplatnění žaloby, jejích náležitostí, úpravy aktivní i pasivní procesní legitimace, úpravy toho, k jakému datu soud zjišťuje skutkový a právní stav atd. Bylo by proto mimořádně obtížné vést řízení o jedné a téže žalobě tak, aby bylo možno na jeho konci rozhodnout v souladu s požadavky kterékoliv z procesních úprav připadajících hypoteticky v úvahu. Žalobci, který si není jist, jaký typ žaloby by měl využít k ochraně svých práv před určitým jednáním státní správy (např. z důvodu chybějící či nejednotné prejudikatury k dané otázce) a chce z procesní opatrnosti vyčerpat více možností, tak nezbývá než podat několik samostatných žalob proti témuž konání či opomenutí ze strany státní správy, byť tak může fakticky učinit v jediném podání (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.5.2017, č. j. 9 As 329/2016-42). Žaloba ze dne 10.8.2011 není ve skutečnosti více žalobami učiněnými v jednom podání, jak bylo výše zdůvodněno.

D.

Rozhodnutí soudu

Ač byl kasační stížností napaden pouze výrok III. rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22.3.2016, č.j. 57 A 66/2011-566, kterým bylo vysloveno: „*Určuje se, že zásah odpůrce spočívající ve výzvě navrhovateli k opuštění vymezených prostor v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava dne 28.7.2011 byl nezákonný.*“, přistoupil Nejvyšší správní soud ke zrušení všech výroků rozsudku Krajského soudu v Plzni. Včetně výroku č. I. kterým bylo vysloveno: „*Námítky navrhovatele proti rozpuštění shromáždění konaného ode dne 25.7.2011 do dne 12.8.2011 v oblasti Ptačího potoka v Národním parku Šumava se zamítají.*“, a proti kterému bylo v době vydání rozsudku Nejvyššího správního soudu již vedeno řízení o ústavní stížnosti.

Nejvyšší správní soud pak v posledním zrušujícím rozsudku uvedl, že „*přestože krajský soud deklaroval, že si je vědom vázanosti právními názory Nejvyššího správního soudu, ve skutečnosti se jimi neřídil. Vyplývá to i z opakovaných poukazů krajského soudu na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (strana 80 rozsudku) s výhradami k tomu, jaké otázky si měl Nejvyšší správní soud dle mínění krajského soudu položit, aby tuto judikaturu správně aplikoval.*“.

Nejvyšší správní soud současně uvedl, že „*napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Nadále platí, že navrhovateli nelze na podkladě žalobních tvrzení poskytnout ochranu shromažďovacího práva a žalobě vyhovět a nepřipustným byl rovněž shledán postup krajského soudu v následné úpravě žalobních tvrzení.*“.

V předposledním zrušujícím rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „*dospěl k závěru o nesprávnosti rozsudku krajského soudu a o tom, že byl naplněn stížnostní důvod dle § 103 písm. a) s. ř. s. Proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán shora uvedenými právními názory s tím, že žalobci nelze na podkladě žalobních tvrzení poskytnout ochranu výkonu shromažďovacího práva a žalobě vyhovět.*“.

S ohledem na shora uvedené soud o žalobě rozhodl jedním výrokem tak, že se žaloba zamítá, neboť není důvodná.

E.

Odůvodnění neprovedení důkazů

Soud neprovedl žádný další z účastníků navržených důkazů, neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žaloby

F.

Náklady řízení

Podle § 60 odst. 1 s.ř.s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, když měl ve věci plný úspěch. Jelikož žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je kasační stížnost nepřipustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 104 odst. 3 písm. a)]

s.ř.s.]. V tomto případě musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 30. ledna 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: L. K.